

Komunitný plán sociálnych služieb obce Hiadel' na roky 2019 - 2023

Hiadel', február 2019

Schválené Obecným zastupiteľstvom obce Hiadel'
Uznesenie č. 5/2019 zo dňa 06.02.2019

Vážení občania obce Hiadel',

sociálne služby sú činnosti, ktoré pomáhajú zabezpečiť primerané životné podmienky pre ľudí, prispievajú k uspokojovaniu ich potrieb. Kritériom pri rozhodovaní o poskytnutí konkrétnej sociálnej služby občanovi by mala byť jeho konkrétna potreba a odkázanosť na pomoc druhých. Obec má záujem pomôcť každému, kto to potrebuje.

Neuplynulo veľa času od chvíle, čo som informoval, že obec Hiadel' pristúpila k tvorbe strategického dokumentu – Komunitného plánu sociálnych služieb pre roky 2019 – 2023 a vyzval som všetkých k spolupráci na jeho tvorbe. Som rád, že Vám ho môžem predstaviť. Je spracovaný v zmysle platného zákona č. 448/2008 Z. z. v znp. Ukazuje v akom rozsahu a aké sociálne služby sa poskytujú dnes na území obce, ktoré služby sa budú poskytovať v budúcnosti, aké ľudské, materiálne i finančné zdroje sú potrebné pre kvalitné poskytovanie sociálnych služieb.

Tento dokument ako výsledok spoločnej práce a úsilia obsahuje súhrnné informácie o sociálnych službách a ich ďalšom rozvoji v našej obci. Ďakujem všetkým, ktorí sa na vytvorení tohto plánu podieľali.

Hoci je plán na svete, sme len na začiatku cesty k jeho realizácii a naplneniu. Bude záležať v rôznej miere, ale na každom z nás, ako sa nám jeho ciele podarí dosiahnuť. Spoločnou snahou je, aby sme postupne v ďalšom období zabezpečovali sociálne služby v obci Hiadel' tak, ako to budú občania potrebovať.

Ondrej Snopko
starosta obce Hiadel'

OBSAH

1. ÚVOD.....	4
1.1. Komunitné plánovanie sociálnych služieb	4
1.1.1. Komunita a komunitné plánovanie	4
1.1.2. Tvorba KPSS v obci Hiadeľ.....	5
1.2. Sociálne služby	7
1.2.1. Legislatívny rámec sociálnych služieb a sociálnej oblasti	7
1.2.2. Sociálne služby, ich charakteristika a klasifikácia	8
1.2.3. Nadradené stratégie dotýkajúce sa sociálnych služieb v období 2014 - 2020.....	12
2. ANALÝZA SOCIÁLNEJ OBLASTI.....	14
2.1. Analýza demografických údajov a sociálnej situácie	14
2.1.1. Vývoj počtu obyvateľov.....	15
2.1.2. Veková skladba obyvateľstva.....	16
2.1.3. Pohyb obyvateľstva, prirodzená reprodukcia a migrácia	19
2.1.4. Prognóza vývoja obyvateľstva	20
2.1.5. Analýza sociologických ukazovateľov a sociálne charakteristiky	21
2.2. Analýza poskytovaných sociálnych služieb	28
2.3. Analýza cieľových skupín, ich problémov a potrieb	29
3. STRATÉGIA ROZVOJA - CIELE A OPATRENIA ROZVOJA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB NA ROKY 2019-2023	33
3.1. Ciele a opatrenia rozvoja sociálnej oblasti	33
4. IMPLEMENTÁCIA KPSS obce Hiadeľ na roky 2019 – 2023	37
4.1. Časový harmonogram	37
4.2. Hodnotenie a monitoring KPSS.....	38
4.3. Spôsob zmeny a aktualizácie KPSS.....	40
5. ZÁVER.....	42
Zoznam skratiek:	43
PRÍLOHY	44
Príloha 1 – Prehľad strategických dokumentov a štruktúry OP Ľudské zdroje 2014-2020	45
Príloha 2 – Prehľad subjektov pôsobiacich v obci Hiadeľ.....	50
Príloha 3 - Prehľadná štruktúra strategickej časti KPSS	53
Príloha 4– Fotodokumentácia stretnutí	54
Príloha 5 - Uznesenie OcZ Hiadeľ č. 5/2019 zo dňa 06.02.2019.....	57

1. ÚVOD

Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov ukladá mestám a obciam vypracovať a schváliť komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode. Spracováva ho v súlade s národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb, pričom v ňom zohľadňuje miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v jej územnom obvode.

Obec utvára v zmysle zákona podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu za účelom predchádzania vzniku alebo zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov obyvateľov obce. Komunitná práca v oblasti poskytovania sociálnych služieb znamená podporu aktivít členov miestnej komunity k svojpomocnému riešeniu sociálnych problémov v rámci miestneho spoločenstva a to najmä rozvojom sociálnych služieb. Komunitná rehabilitácia v oblasti poskytovania sociálnych služieb je zabezpečenie spolupráce subjektov, ktorými sú najmä rodina, obec, vzdelávacie inštitúcie, poskytovatelia služieb zamestnanosti, poskytovatelia sociálnych služieb a poskytovatelia zdravotnej starostlivosti. Jej cieľom je obnova alebo rozvoj fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností fyzickej osoby v nepriaznivej sociálnej situácii a podpora jej začlenenia do spoločnosti.

1.1. Komunitné plánovanie sociálnych služieb

V roku 2008 pristúpilo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR k zásadnej zmene pri poskytovaní sociálnych služieb v Slovenskej republike prijatím zákona NR SR č.448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 448/2008 Z. z.“). Reforma pokračuje dodnes, pričom jej cieľom je rozširovať spektrum sociálnych služieb, vytvoriť ich viaczdrojové financovanie, zlepšovať ich dostupnosť a zvyšovať kvalitu služieb tak, aby čo najviac uspokojovali individuálne potreby občanov, napĺňali myšlienky komunitnej a sociálnej rehabilitácie. Jedným z dôležitých nástrojov smerujúcich k napĺňaniu týchto cieľov je aj komunitné plánovanie sociálnych služieb.

Proces komunitného plánovania sociálnych služieb je zameraný na napĺňanie miestnych potrieb, pomáha realizovať zistené potreby a reaguje na lokálnu odlišnosť, združuje súčasné zdroje a zefektívňuje ich využitie. Plánuje sociálne služby tak, aby zodpovedali miestnym špecifikám a potrebám jednotlivých občanov.

1.1.1. Komunita a komunitné plánovanie

Komunita je tvorená ľuďmi, ktorí žijú na jednom mieste, majú medzi sebou rôzne sociálne väzby a sú viazaní nielen k sebe navzájom, ale aj k miestu, kde žijú. *Komunita je miesto, kde človek môže získať emocionálnu podporu, ocenenie a praktickú pomoc v každodennom živote* (Hartl, 1997¹).

¹Hartl, P. 1997. Komunita občanská a komunita terapeutická,

V súvislosti s riešením každodenných problémov občanov používame termíny: komunitný rozvoj, komunitná práca, komunitný plán. Komunitné plánovanie je jednou z fáz procesu komunitnej práce, ktorá je charakteristická vysokým podielom účasti verejnosti na definovaní vlastných potrieb a hľadania možností a zdrojov riešenia problémov v rámci komunity. Podstatou komunitného plánovania je partnerstvo medzi verejnou správou, štátnymi, súkromnými a neziskovými poskytovateľmi sociálnych služieb a ich prijímateľmi. Nástrojom komunitného plánovania je tzv. komunitný plán ako dokument, ktorý je výsledkom rokovaní medzi všetkými účastníkmi procesu, reaguje na miestne sociálne problémy, navrhuje kroky k riešeniu (Matoušek, 2007²). Vytvára krátkodobé aj dlhodobé ciele a priority rozvoja sociálnych služieb v danej obci (meste, regióne).

Komunitné plánovanie sociálnych služieb je „metóda, ktorou je možné na úrovni obcí alebo krajov plánovať sociálne služby tak, aby zodpovedali miestnym špecifikám i potrebám jednotlivých občanov. Pritom ide o otvorený proces zisťovania potrieb a zdrojov a hľadanie najlepších riešení v oblasti sociálnych služieb (Vasková a Žežula, 2002³). Je to forma a metóda koncepcnej práce, plánovania a riadenia rozvojových procesov v komunite. Tieto procesy môžu preto akceptovať miestne špecifiká a potreby danej komunity.

1.1.2. Tvorba KPSS v obci Hiadeľ

Forma a postup vypracovania KPSS, jeho obsahová štruktúra a výstupy sú v súlade so zákonom č. 448/2008 Z. z. v znp. a s Národnými prioritami sociálnych služieb na roky 2015 - 2020 pri súčasnom zohľadňovaní miestnych špecifik a potrieb miestnych komunít obyvateľstva.

KPSS v zmysle § 83 zákona obsahuje:

- a) analýzu poskytovaných sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb a poskytovateľov sociálnych služieb v územnom obvode obce alebo územnom obvode vyššieho územného celku,
- b) analýzu požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb a ďalších obyvateľov v územnom obvode obce alebo územnom obvode vyššieho územného celku na rozvoj sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb a cieľových skupín v územnom obvode obce alebo územnom obvode vyššieho územného celku,
- c) analýzu demografických údajov a sociálnej situácie v územnom obvode obce alebo územnom obvode vyššieho územného celku,
- d) určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb a cieľových skupín, vrátane kvantifikácie

²Matoušek O. 2007. Sociální služby,

³Vasková V., Žežula O. 2002. Komunitní plánování – věc veřejná: jak zjistit co lidé opravdu chtějí? Jak zlepšit život v obci?

potrebnej kapacity týchto služieb, a ak ide o sociálnu službu v zariadení, potrebného počtu miest v

jednotlivých druhoch zariadení v územnom obvode obce alebo územnom obvode vyššieho územného celku,

e) časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb s určením kapacity jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb, a ak ide o sociálnu službu v zariadení, počtu miest v jednotlivých druhoch zariadení, v jednotlivých rokoch v členení na existujúcu kapacitu a kvantifikovanú potrebu navýšenia kapacity tak, aby boli vytvorené podmienky na zabezpečenie dostupnosti sociálnej služby pre obyvateľov obce a vyššieho územného celku, ktorí sú odkázaní na sociálnu službu, vrátane určenia finančných podmienok, personálnych podmienok, prevádzkových podmienok a organizačných podmienok, ktoré vytvára obec, vyšší územný celok a zapojené subjekty na tvorbu a realizáciu komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb,

f) spôsob každoročného vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb,

g) podmienky a spôsob zmeny a aktualizácie komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb.

Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 - 2020 sú nasledovné:

1. Zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami komunity
2. Podporiť prechod prijímateľov sociálnych služieb z inštitucionálnej starostlivosti na komunitnú starostlivosť
3. Podporiť rozvoj sociálnych služieb dostupných pre osoby zotrvávajúce v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby.
4. Zvyšovať kvalitu poskytovaných sociálnych služieb.

Proces komunitného plánovania v obci Hiadeľ začal oslovením občanov obce, organizácií a spolkov pôsobiacich v obci, poslancov OcZ, členov komisií pri OcZ, štátnych a verejných organizácií. Následne sa konalo verejné stretnutie, na ktorom bolo dohodnuté, že bude vytvorená **jedna pracovná skupina**, ktorej členovia budú zastupovať tieto cieľové skupiny obyvateľov obce:

- **Seniori**
- **Rodina s deťmi a mládež**
- **Občania s nepriaznivým zdravotným stavom.**

Metodicky sa pozornosť sústredila na analýzu súčasného stavu sociálnych služieb, analýzu požiadaviek, analýzu demografických údajov a sociálnej situácie obce. Podkladom k analýzam bolo priebežne realizované mapovanie údajov a štatistík. Následne sa kládol dôraz na skutočné potreby v sociálnej oblasti formou určenia cieľov a opatrení v súlade s požiadavkami komunity – obyvateľov obce a v súlade s platnou legislatívou.

Pri spracovaní sa koordinovali vstupné aj výstupné informácie s Programom hospodárskeho a sociálneho programu rozvoja obce Hiadeľ na roky 2014-2022.

Účastníci procesu komunitného plánovania:

Účastník KP	Funkcie
Zadávatel'	zodpovedný za poskytovanie alebo zabezpečenie sociálnych služieb, ktoré zodpovedajú miestnym potrebám: - Obec Hiadel' obec v zmysle § 80 zákona č. 448/2008 Z. z.: vypracúva, schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode
Poskytovateľ sociálnej služby	verejní a neverejní poskytovatelia sociálnych služieb - obec, VÚC, fyzické osoby, právnické osoby, neziskové organizácie, občianske združenia, organizácie zriadené obcou apod.
Prijímatel' sociálnej služby	občania – obyvatelia obce, komunity, ktorí potrebujú pomoc formou sociálnej služby
Verejnosť	občania – obyvatelia obce, komunity, ktorí mali záujem zapojiť sa aktívne alebo pasívne do procesu komunitného plánovania; mohli byť zapojení: - priamo (účasť na stretnutiach, zasielanie pripomienok a návrhov), - prostredníctvom zástupcov miestnych záujmových, profesijných

1.2. Sociálne služby

1.2.1. Legislatívny rámec sociálnych služieb a sociálnej oblasti

Základný právny rámec tvorí zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, ktorý upravuje právne vzťahy pri poskytovaní sociálnych služieb, ich financovanie a dohľad nad ich poskytovaním. Tento zákon zároveň ukladá obciam vypracovať a schváliť komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode.

Právny rámec v oblasti sociálnych služieb dopĺňajú ďalšie právne predpisy:

- zákon č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- zákon č.305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- vyhláška č. 103/2018 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

- zákon č. 238/1998 Z. z. o príspevku na pohreb v znení neskorších predpisov
- zákon č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 532/2007 Z. z.,
- zákona č. 571/2009 Z. z. o rodičovskom príspevku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- zákon č. 383/2013 Z. z. o príspevku pri narodení dieťaťa a o príspevku na viac súčasne narodených detí a o zmene a doplnení niektorých predpisov
- zákon č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
- zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzácie ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- zákon č. 561/2008 Z. z. o príspevku na starostlivosť o dieťa a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- zákon č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- zákon č. 219/2014 Z. z. o sociálnej práci a o podmienkach na výkon niektorých odborných činností v oblasti sociálnych vecí a rodiny a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.

1.2.2. Sociálne služby, ich charakteristika a klasifikácia

Zákon č. 448/2008 Z. z. v znp. uvádza, že **sociálna služba je odborná činnosť, obslužná činnosť alebo ďalšia činnosť alebo súbor týchto činností**, ktoré sú zamerané na poskytnutie pomoci alebo zabezpečenia poskytnutia pomoci fyzickej osobe, rodine, komunite za účelom :

- prevencie vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie,
- zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny,

- zabezpečenie starostlivosti o dieťa z dôvodu situácie v rodine, ktorá vyžaduje pomoc pri starostlivosti o dieťa.

Za nepriaznivú sociálnu situáciu sa považuje ohrozenie fyzickej osoby sociálnym vylúčením alebo obmedzenie jej schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy

- z dôvodu, že nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb,
- pre svoje životné návyky, spôsob života, závislosť od návykových látok alebo návykových škodlivých činností,
- pre ohrozenie jej vývoja z dôvodu jej zdravotného postihnutia, ak ide o dieťa do siedmich rokov veku,
- pre ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav,
- z dôvodu, že dovŕšila dôchodkový vek,
- pre výkon opatrovania fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- pre ohrozenie správaním iných fyzických osôb, alebo ak sa stala obeťou správania iných fyzických osôb, alebo
- pre zotrvávanie v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby;
 - zotrvávanie v priestorovo segregovanej lokalite je zotrvávanie v priestore vymedzenom bytovým domom, ulicou, mestskou časťou, obcou alebo zotrvávanie v lokalite mimo územia obce bez základnej občianskej vybavenosti,
 - koncentrovaná a generačne reprodukovaná chudoba je dlhodobo pretrvávajúca nepriaznivá sociálna situácia skupiny fyzických osôb z dôvodu výskytu viacerých negatívnych javov súčasne, ktorými sú najmä vysoká miera dlhodobej nezamestnanosti, hmotná núdza, nízka úroveň vzdelanosti, nedostatočné hygienické návyky, nedostupnosť tovarov a služieb a výskyt sociálno - patologických javov s vysokou toleranciou k nim
- z dôvodu straty bývania alebo ohrozenia stratou bývania.

Zabezpečenie **nevyhnutných podmienok** na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby na účely zákona o sociálnych službách je zabezpečenie:

- ubytovania,
- stravy,
- nevyhnutného ošatenia,
- obuvi,
- nevyhnutnej základnej osobnej hygieny.

Krízová sociálna situácia podľa zákona o sociálnych službách je ohrozenie života alebo zdravia fyzickej osoby a rodiny, ktoré vyžaduje bezodkladné riešenie sociálnou službou.

Činnosti, ktorými sú poskytované sociálne služby sú rozdelené do 3 skupín. Ide o odborné, obslužné a ďalšie činnosti. Medzi **odborné činnosti** patrí:

- základné sociálne poradenstvo,
- špecializované sociálne poradenstvo,
- pomoc pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby,
- pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,
- sociálna rehabilitácia,
- ošetrovateľská starostlivosť v zariadení,
- rozvoj pracovných zručností,
- tlmočenie,
- sprostredkovanie tlmočenia a osobnej asistencie,
- pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností,
- výchova,
- preventívna aktivita,
- pomoc pri pracovnom uplatnení,
- pomoc pri príprave na školskú dochádzku a školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa do a zo školského zariadenia,
- stimulácia komplexného vývinu dieťaťa so zdravotným postihnutím,
- pomoc pri prevádzke domácnosti, pomoc pri hospodárení s peniazmi, podpora pri organizovaní času, podpora pri zapojení sa do spoločenského a pracovného života, podpora rozvoja osobných záujmov, predchádzanie a riešenie krízových situácií a podpora spoločensky primeraného správania v rámci podpory samostatného bývania.

Ďalej sú vymedzené **obslužné činnosti**:

- ubytovanie,
- stravovanie,
- upratovanie,
- pranie, žehlenie a údržba šatstva a bielizne.

Ďalšími činnosťami, prostredníctvom ktorých sa sociálna služba poskytuje, sú:

- utváranie podmienok na prípravu stravy, výdaj stravy a výdaj potravín, vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny, poskytovanie nevyhnutného ošatenia a obuvi, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba šatstva a bielizne, úschova cenných vecí, vzdelávanie, záujmová činnosť,
- poskytovanie osobného vybavenia, nevyhnutného ošatenia a obuvi, preprava,
- donáška stravy,
- požičiavanie pomôcok,
- zabezpečovanie záujmovej činnosti.

Poskytovateľ sociálnej služby je povinný vykonávať, zabezpečovať, alebo utvárať podmienky pre konkrétne činnosti v závislosti od druhu a formy sociálnej služby. **Obec**

v rozsahu svojej pôsobnosti poskytnie, alebo zabezpečí požadovanú sociálnu službu.

Sociálne služby sa rozdeľujú do niekoľkých skupín v závislosti od povahy nepriaznivej sociálnej situácie alebo cieľovej skupiny, ktorej sú určené:

- sociálne služby krízovej intervencie,
- sociálne služby na podporu rodiny s deťmi,
- sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku,
- sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií,
- podporné služby.

Sociálne služby podľa druhú sú:

a) sociálne služby krízovej intervencie
ktorými sú: 1. terénna sociálna služba krízovej intervencie 2. poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach, ktorými sú: • <i>nízkoprahové denné centrum,</i> • <i>integračné centrum,</i> • <i>komunitné centrum,</i> • <i>nocľaháreň,</i> • <i>útulok,</i> • <i>domov na polceste,</i> • <i>zariadenie núdzového bývania</i> 3. nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu
b) sociálne služby na podporu rodiny s deťmi
ktorými sú: 1. pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa 2. pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa v zariadení dočasnej starostlivosti o deti 3. služba na podpora zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života 4. služba na podpora zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa 5. služba včasnej intervencie
c) sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku
ktorými sú: 1. poskytovanie sociálnej služby v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, ktorými sú:

- zariadenie podporovaného bývania,
 - zariadenie pre seniorov,
 - zariadenie opatrovateľskej služby,
 - rehabilitačné stredisko,
 - domov sociálnych služieb,
 - špecializované zariadenie,
 - denný stacionár
2. domáca opatrovateľská služba,
 3. prepravná služba,
 4. sprievodcovská služba a predčitateľská služba,
 5. tlmočnická služba,
 6. sprostredkovanie tlmočnickej služby,
 7. sprostredkovanie osobnej asistencie,
 8. požičiavanie pomôcok

d) sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií

ktorými sú:

1. monitorovanie a signalizácia potreby pomoci,
2. krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií

e) podporné služby

ktorými sú:

1. odľahčovacia služba,
2. pomoc pri zabezpečovaní opatrovníckych práv a povinností,
3. poskytovanie sociálnej služby v *dennom centre*,
4. podpora samostatného bývania,
5. poskytovanie sociálnej služby v *jedálni*,
6. poskytovanie sociálnej služby v *práčovni*,
7. poskytovanie sociálnej služby v *stredisku osobnej hygieny*

Uvedené sociálne služby možno účelne a vhodne spájať. Sociálna služba sa poskytuje formou:

- **ambulantnou**
- **terénnou**
- **pobytovou**
- **alebo inou**

podľa nepriaznivej sociálnej situácie a prostredia, v ktorom sa fyzická osoba zdržiava.

1.2.3. Nadradené stratégie dotýkajúce sa sociálnych služieb v období 2014 - 2020

Nadradenými strategickými dokumentmi v oblasti sociálnych služieb sú stratégie

na národnej úrovni, na úrovni rezortov (ministerstiev) a dokumenty na regionálnej (krajскеj prípadne okresnej) úrovni. Jeden z dôležitých rozvojových a strategických dokumentov, ktorý je zároveň aj významným zdrojom financovania pre sociálnu oblasť je **Integrovaný regionálny operačný program a Operačný program Ľudské zdroje**. Národné a rezortné stratégie sú väčšinou zamerané na niektorú cieľovú skupinu (ŤZP, MRK, deti a mládež a pod.) alebo na niektorú z oblastí podpory poradenstvo, bývanie.

K strategickým dokumentom so širším a všeobecnejším záberom patrí najmä: **Stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike vrátane Národného akčného plánu prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych služieb na roky 2016 – 2020**.

Príloha 1: Prehľad strategických dokumentov a štruktúry OP Ľudské zdroje 2014-2020

2. ANALÝZA SOCIÁLNEJ OBLASTI

2.1. Analýza demografických údajov a sociálnej situácie

Obec Hiadeľ patrí k malým obciam s počtom obyvateľov 521. Obec sa nachádza 21 km severovýchodne od Banskej Bystrice v údolí potoka Vážna. Údolie potoka Vážna (9,6 km) tvorí hranicu medzi Starohorskými vrchmi a d'umbierskou časťou Nízkych Tatier. Obec je svojou polohou pomerne izolovaná od okolitých obcí, s ktorými je spojená jedinou štátnou cestou z Lučatína. Do susednej obce Moštenica vedie z obce Hiadeľ lesná cesta. Od roku 2000 je členom Združenia obcí mikroregiónu Nízke Tatry a Rudohorie. Súčasne je členom Banskobystrického Geomontánneho parku.

Tabuľka 2.1: Základné údaje obec Hiadeľ

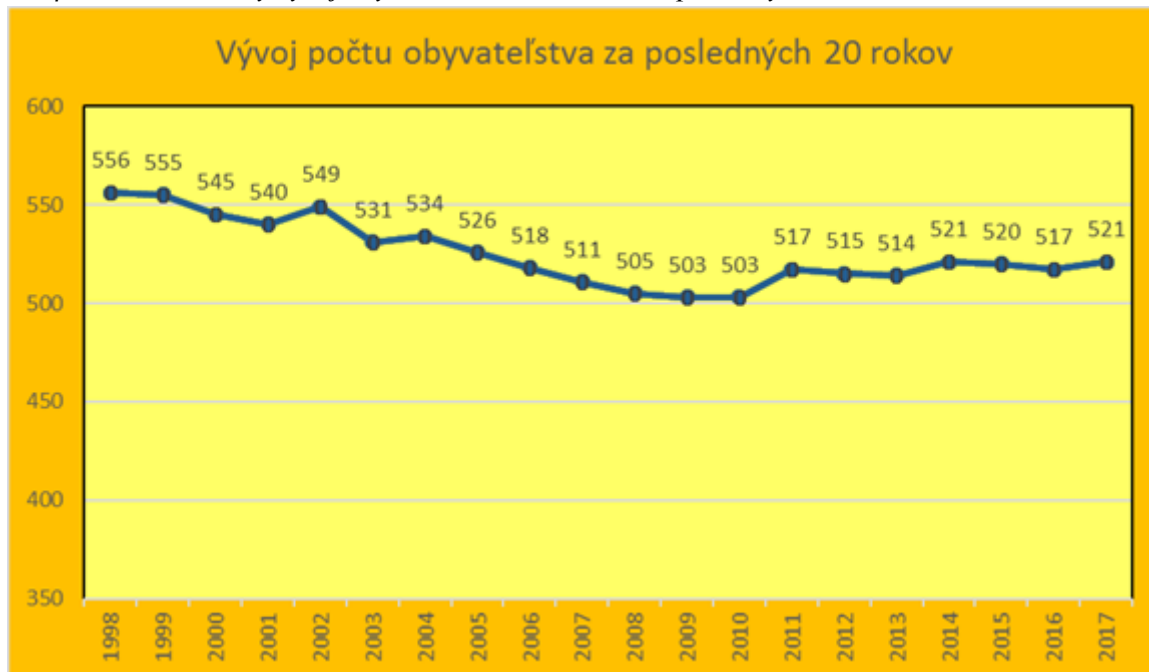
Názov obce	Hiadeľ
Štatút obce	Obec
Okres	Banská Bystrica
Kraj	Banskobystrický
Regionálne združenie miest a obcí	Združenie obcí mikroregiónu Nízke Tatry a Rudohorie (RENTAR)
Kód obce	508616
IČO	00313432
Klasifikácia ŠÚJ	508616
Počet obyvateľov k 31.12.2017 (ŠÚ SR)	521
Rozloha	1656 ha / 16,56 km ²
Hustota osídlenia	31,46 obyv./km ²
Prvá písomná zmienka	r. 1424
Nadmorská výška	490 m. n. m.

Zdroj: ŠÚ SR a OcÚ Hiadeľ

2.1.1. Vývoj počtu obyvateľov

Základným demografickým ukazovateľom je počet obyvateľov. Jeho vývoj v rokoch 1998 – 2017 zaznamenáva graf 2.1.

Graf 2.1: Strednodobý vývoj obyvateľov obce Hiadeľ za posledných 20 rokov

Zdroj: ŠÚ SR

Strednodobý vývoj obyvateľstva za posledných 20 rokov je možné považovať za takmer stabilizovaný. Priemerný ročný stav obyvateľstva je 525. Rozdiel medzi najvyšším a najnižším počtom obyvateľov v sledovanom období je 53 obyvateľov.

Tabuľka 2.2: Strednodobý vývoj počtu obyvateľov k 31.12. kalendárneho roka obce Hiadeľ

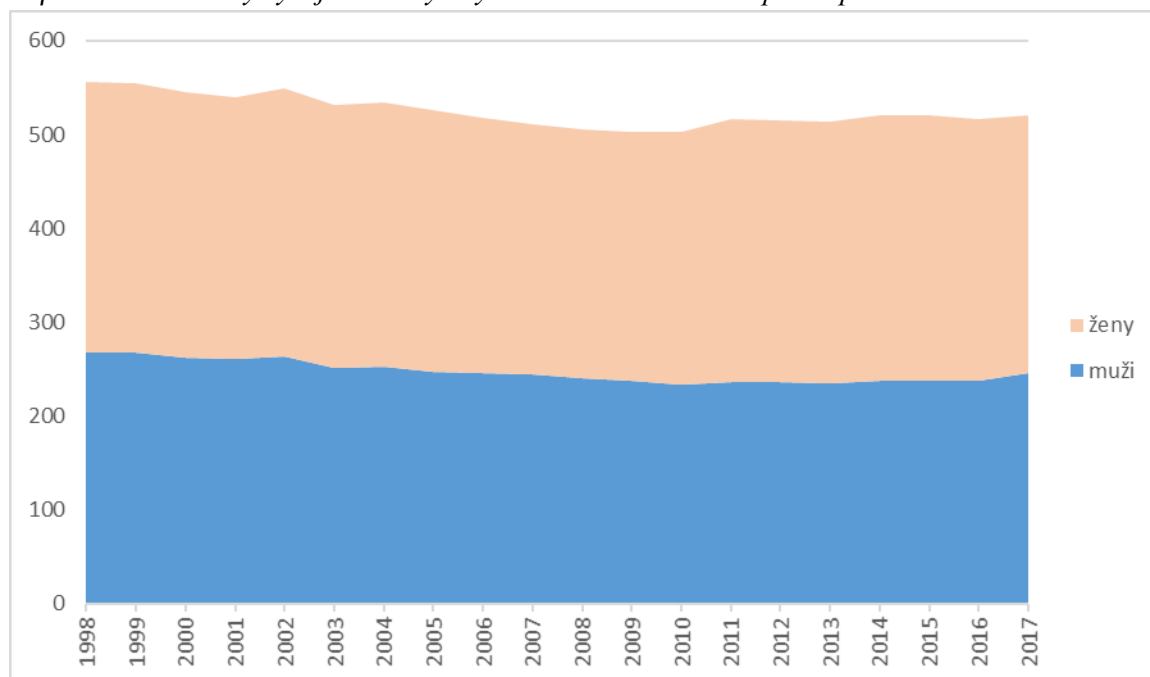
rok	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
poč. obyv.	556	555	545	540	549	531	534	526	518	511
muži	267	267	262	260	263	251	253	247	246	244
ženy	289	288	283	280	286	280	281	279	272	267

rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
poč. obyv.	505	503	503	517	515	514	521	520	517	521
Muži	240	237	233	236	236	235	238	237	238	246
Ženy	265	266	270	281	279	279	283	283	279	275

Zdroj: ŠÚ SR

Pomer mužov a žien z celkového počtu obyvateľov je uvedený v grafe 2.2.

Graf 2.2: Strednodobý vývoj štruktúry obyvateľstva obce Hiadel' podľa pohlavia

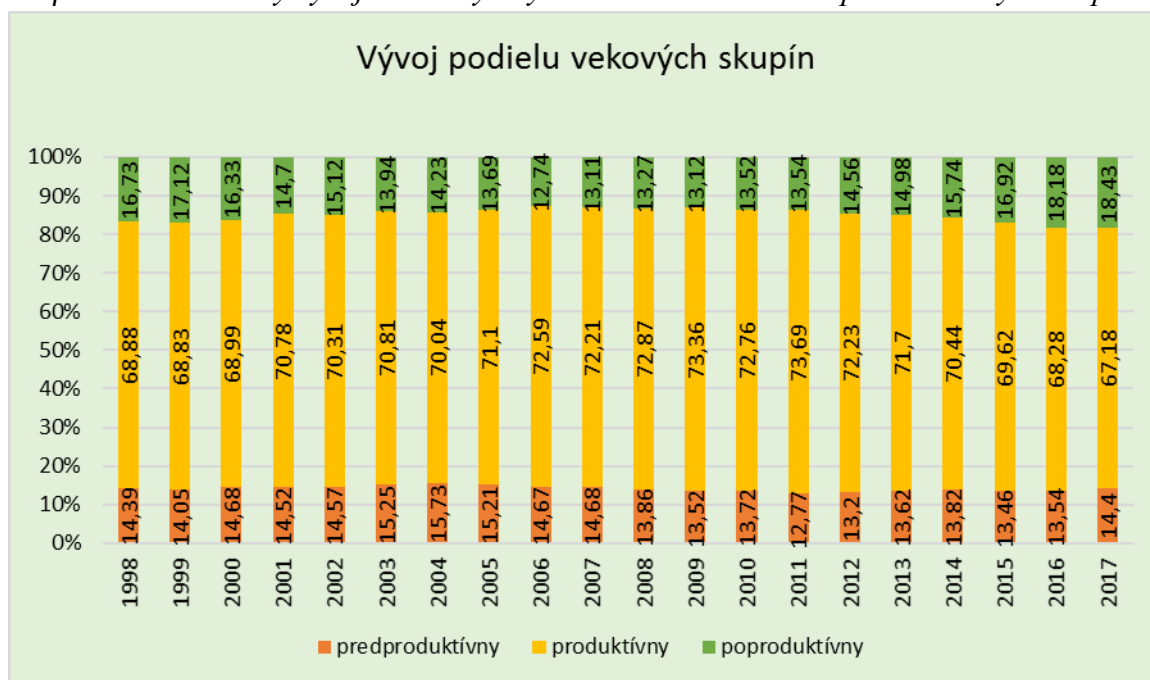

Zdroj: ŠÚ SR

Podiel mužov a žien k celkovému počtu obyvateľov je relatívne stabilizovaný. V sledovanom období predstavuje podiel žien 53% a podiel mužov 47%.

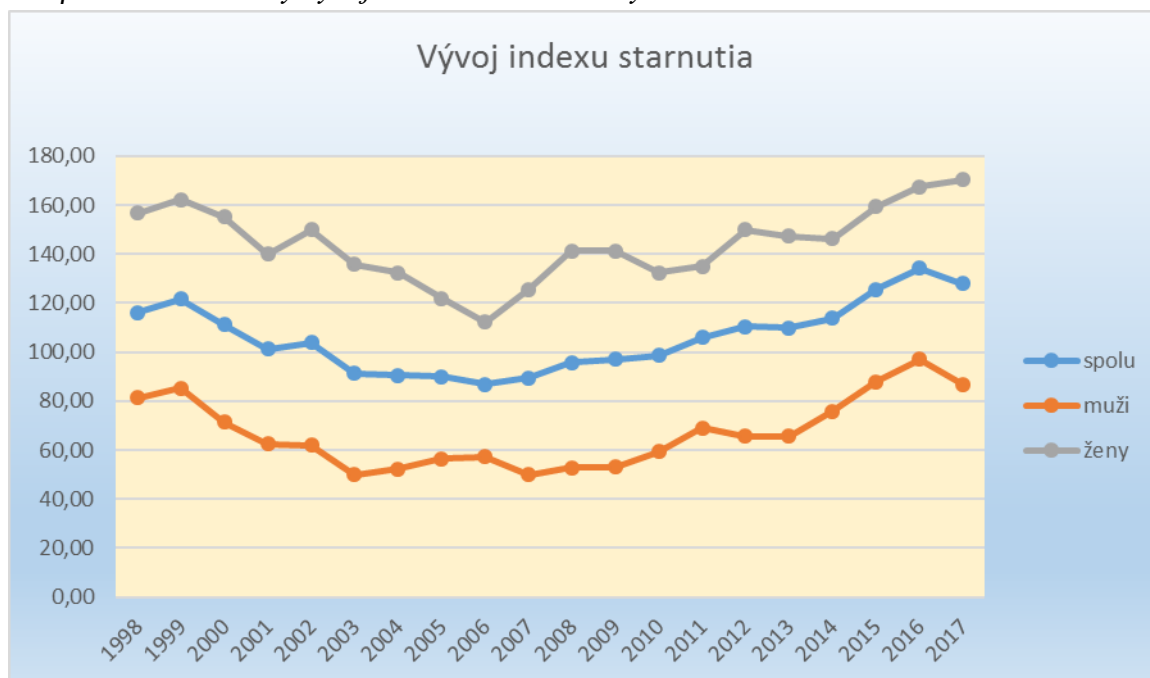
2.1.2. Veková skladba obyvateľstva

Graf 2.3: Strednodobý vývoj štruktúry obyvateľstva obce Hiadel' podľa vekových skupín

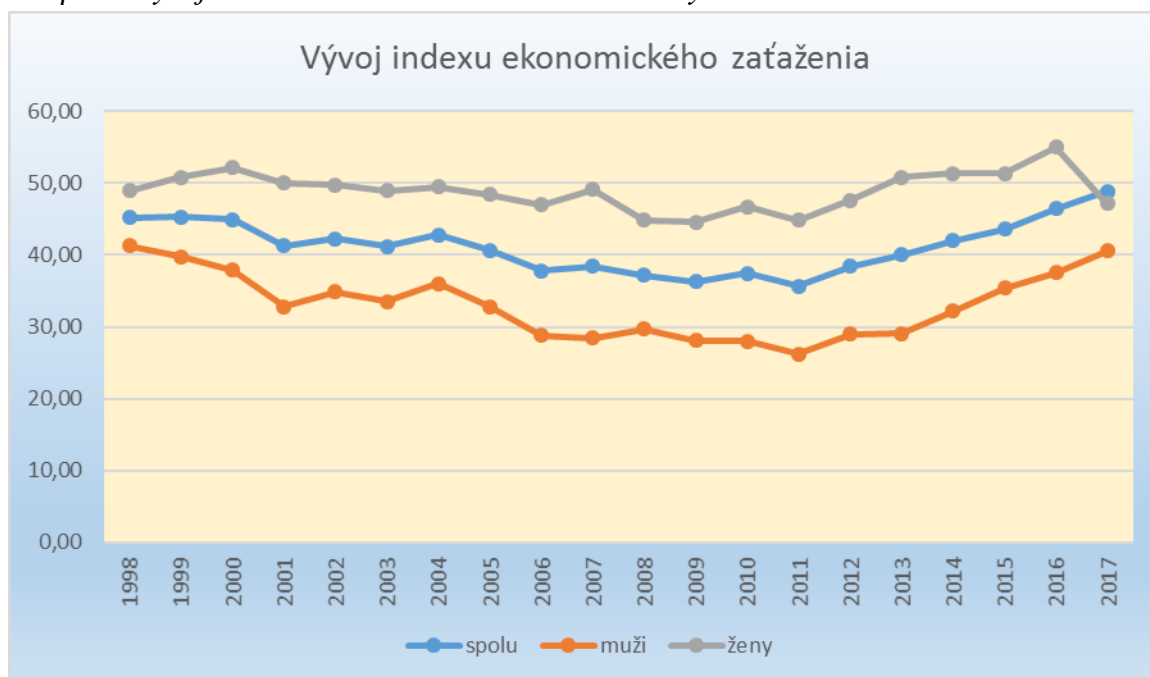
Zdroj: ŠÚ SR

Graf 2.4: Strednodobý vývoj Indexu starnutia obyvateľstva obce Hiadel'

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 2.5: Vývoja Indexu ekonomického zaťaženia obyvateľstva v obci Hiadel'

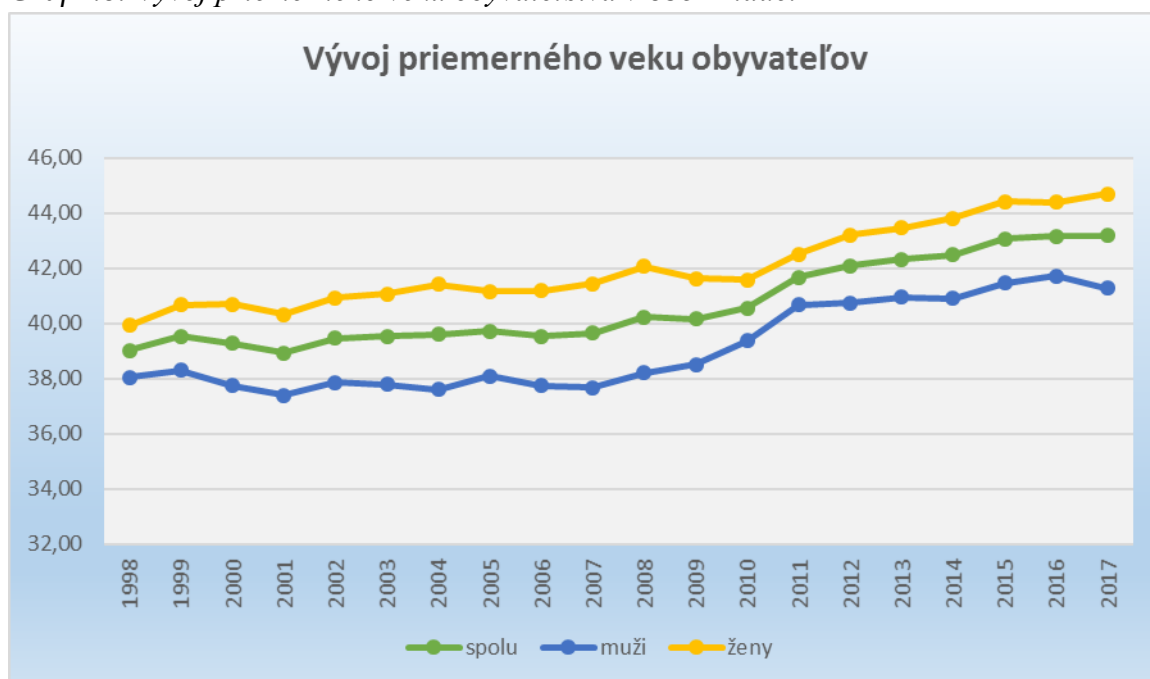
Zdroj: ŠÚ SR

Tabuľka 2.3: Porovnanie Indexu ekonomického zaťaženia za rok 2017

Územie	2017
Hiadel'	48,86
Slovenská republika	45,21
Banskobystrický kraj	44,79
Okres Banská Bystrica	44,28

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 2.6: Vývoj priemerného veku obyvateľstva v obci Hiadel'

Zdroj: ŠÚ SR

Tabuľka 2.4: Počet obyvateľov obce Hiadel' vo veku do 3 rokov

Rok	Počet obyvateľov k 31. 12. vo vekovej skupine 0 – 3 roky
2013	16
2014	18
2015	16
2016	17
2017	20

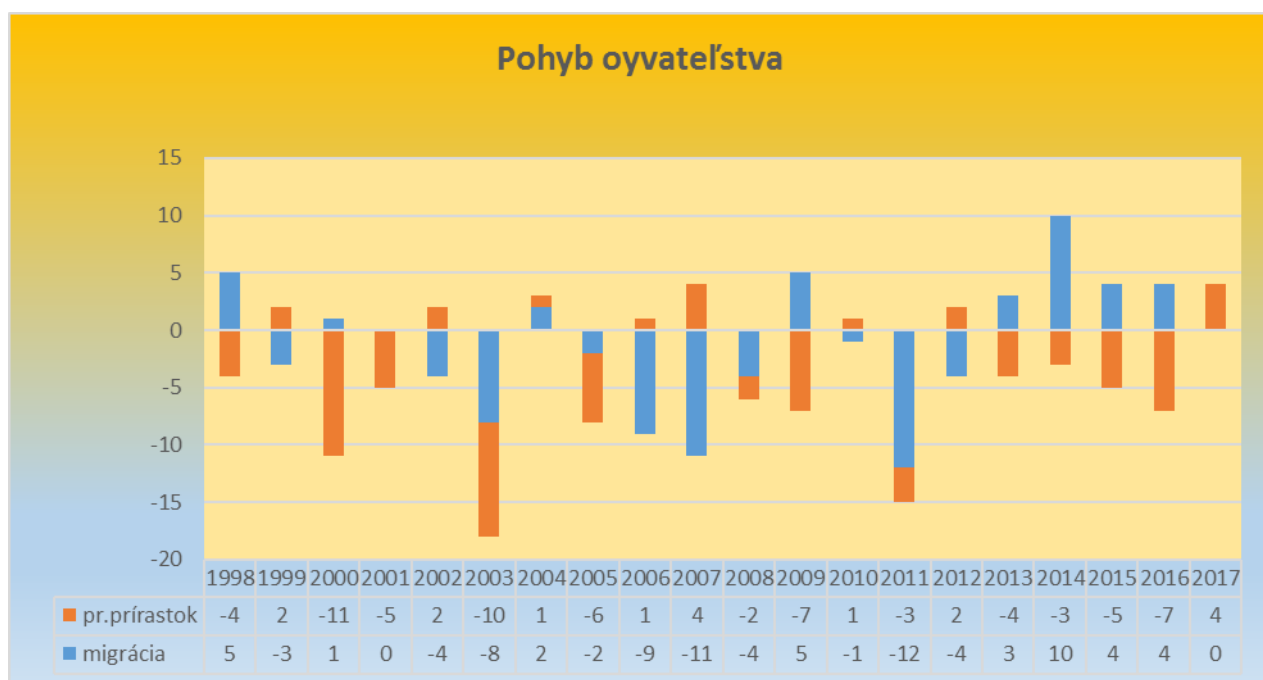
Zdroj: OcÚ Hiadel'

Vývoj zloženia vekových skupín - hlavne pomeru poproduktívneho obyvateľstva k predproduktívnemu vykazuje v obci zhoršujúce sa hodnoty. Situácia je zatiaľ priaznivá v porovnaní neproduktívnej skupiny obyvateľstva voči produktívnej skupine. V súčasnosti tvoria seniori 18,5% obyvateľstva v obci, predproduktívna skupina obyvateľstva približne 14,5% a produktívne obyvateľstvo takmer 67%. Celkovo môžeme charakterizovať situáciu v demografii ako nie dobrú z hľadiska dlhodobej obnovy populácie obce a s tým súvisiaci

index ekonomického zaťaženia.

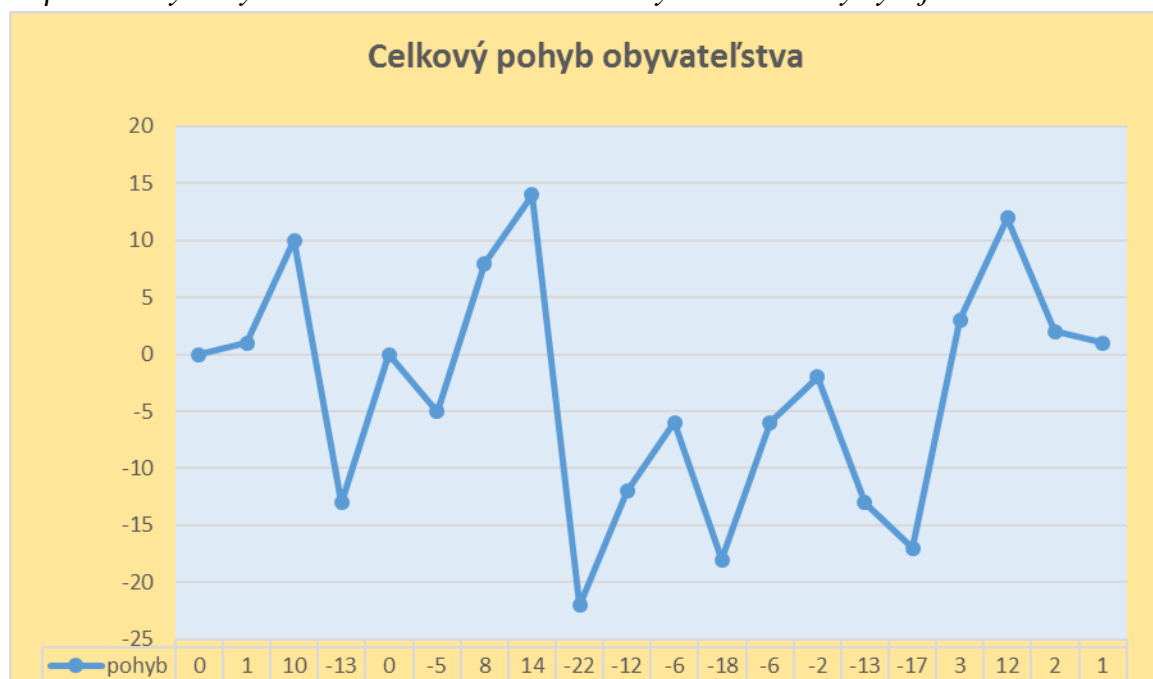
2.1.3. Pohyb obyvateľstva, prirodzená reprodukcia a migrácia

Graf 2.7: Celkový pohyb obyvateľstva obce Hiadel' strednodobý vývoj prirodzenej reprodukcie a migrácie (absolútne saldo – osoby)

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 2.8: Pohyb obyvateľstva obce Hiadel' absolútny - strednodobý vývoj

Zdroj: ŠÚ SR

Údaje vývoja celkového pohybu obyvateľstva v obci ovplyvňuje veľkosť populácie obce. Obec Hiadel' patrí medzi malé obce. Problémom je prirodzený prírastok obyvateľstva, ktorý za sledované obdobie bol prevažne v záporných hodnotách. Saldo migračného pohybu vykazuje posledné štyri roky stúpajúcu tendenciu. Obec má pozitívne saldo celkového pohybu obyvateľstva od roku 2014.

2.1.4. Prognóza vývoja obyvateľstva

Z hľadiska prognózy vývoja obyvateľstva SR do roku 2035 vypracovanej Prognostickým ústavom SAV je toto obdobie charakteristické procesom starnutia a populačný vývoj je typický zmenou reprodukčného procesu. Okrem nevyváženosti vekovej štruktúry súvisia s negatívnym demografickým vývojom nasledujúce faktory:

- pokles reprodukcie – nízka pôrodnosť, predpokladá sa zmena v štruktúre pôrodnosti smerom do neskoršieho veku,
- vysoké zastúpenie osôb nad 65 rokov – 14,7%,
- zminimalizovanie základných podporných populačných opatrení v prospech mladých rodín,
- silné ročníky narodené okolo roku 1950, ktoré prešli do postproduktívneho veku a dočasne nastupujú silnejšie ročníky narodené okolo roku 1980, ktoré ale iba krátkodobo ovplyvnia demografiu,
- vysoká nezamestnanosť,
- sociálna neistota,
- výrazná migrácia.

Najzávažnejším problémom celého populačného vývoja je proces starnutia populácie, pričom prirodzený prírastok každoročne klesá. Do roku 2035 by mal proces starnutia obyvateľstva pokračovať postupným tempom a neustále sa prehľbovať. Predpokladá sa, že index starnutia by sa mal zvýšiť na viac ako 128 bodov v roku 2022 a viac ako 180 bodov v roku 2035. Konkrétne to znamená, že v roku 2035 by malo pripadať na 100 detí až 180 starých ľudí vo veku 65 rokov a viac.

Nepriaznivý demografický vývoj v SR má a bude mať aj v budúcnosti dopad na rôzne stránky spoločenského vývoja ako je zdravotníctvo, **sociálna oblasť**, školstvo, bytová výstavba, ekonomika, zamestnanosť a pod. Všetky spomínané oblasti spätne vplývajú na procesy, akými sú: pôrodnosť, úmrtnosť, uzatváranie manželstva, rozvodovosť, migrácia obyvateľstva a pod. Proces starnutia si vyžaduje náležité opatrenia, posilnenie v oblasti zdravotníctva a sociálnych služieb hlavne pre starých ľudí. Ďalší faktor, ktorý bude mať vplyv na pomer medzi starým a mladým obyvateľstvom je migrácia pracovnej sily do krajín Európskej únie.

2.1.5. Analýza sociologických ukazovateľov a sociálne charakteristiky

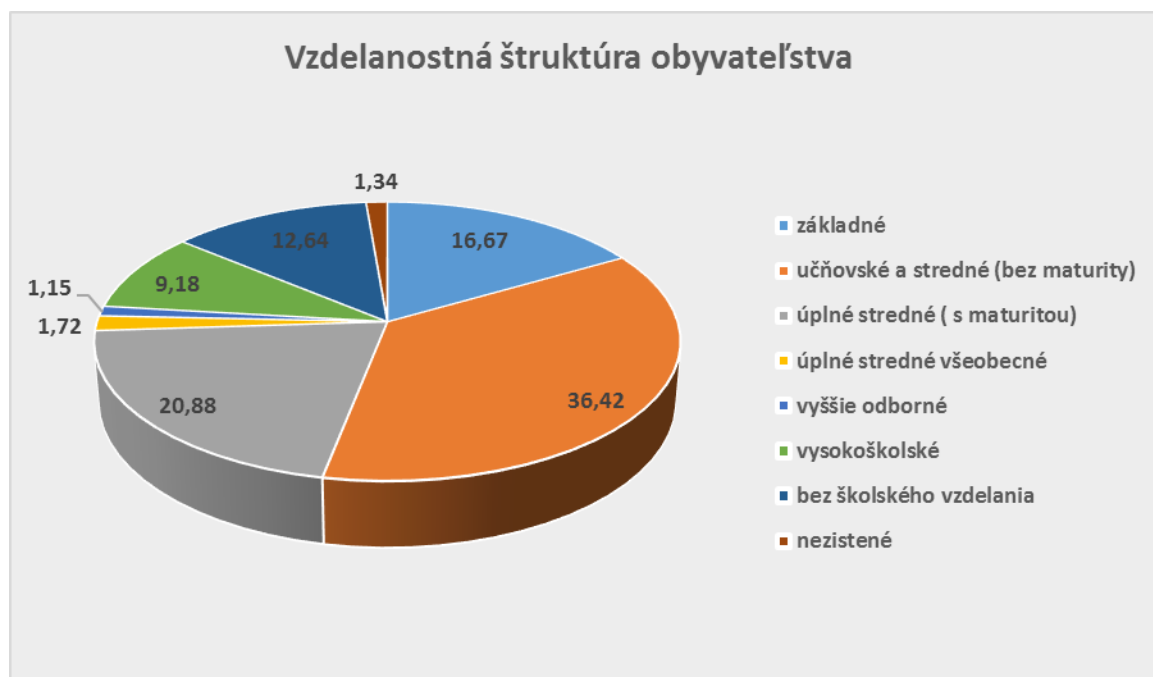
Vzdelanostná štruktúra obce Hiadeľ

Tabuľka 2.5: Obyvateľstvo podľa pohlavia a podľa najvyššieho skončeného stupňa školského vzdelania v obci Hiadeľ

Najvyšší skončený stupeň školského vzdelania	Muži	Ženy	Spolu	Spolu
Základné	26	61	87	16,67%
Učňovské (bez maturity)	70	46	116	22,22%
Stredné odborné (bez maturity)	38	36	74	14,20%
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	10	9	19	3,64%
Úplné stredné odborné (s maturitou)	39	51	90	17,24%
Úplné stredné všeobecné	2	7	9	1,72%
Vyššie odborné	3	3	6	1,15%
Vysokoškolské bakalárske	5	5	10	1,91%
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	12	24	36	6,89%
Vysokoškolské doktorandské	2	0	2	0,38%
Bez školského vzdelania	29	37	66	12,64%
Nezistené	2	5	7	1,34%
Úhrn	238	284	522	100,00%

Zdroj: SODB 2011

Graf 2.9: Štruktúra obyvateľstva obce Hiadeľ podľa vzdelania

Zdroj: SODB 2011

Údaje v tabuľke a grafe sú zo sčítania obyvateľstva v roku 2011. Najväčšiu skupinu obyvateľstva obce tvoria občania s učňovským a stredoškolským vzdelaním bez maturity (36,42% na celkovom počte obyvateľstva), za ňou nasleduje skupina občanov s úplným stredným vzdelaním s maturitou (20,88%). Vysokoškolsky vzdelaná je menšia skupina obyvateľstva (9,18%).

Obec je zriaďovateľom ZŠ s MŠ.

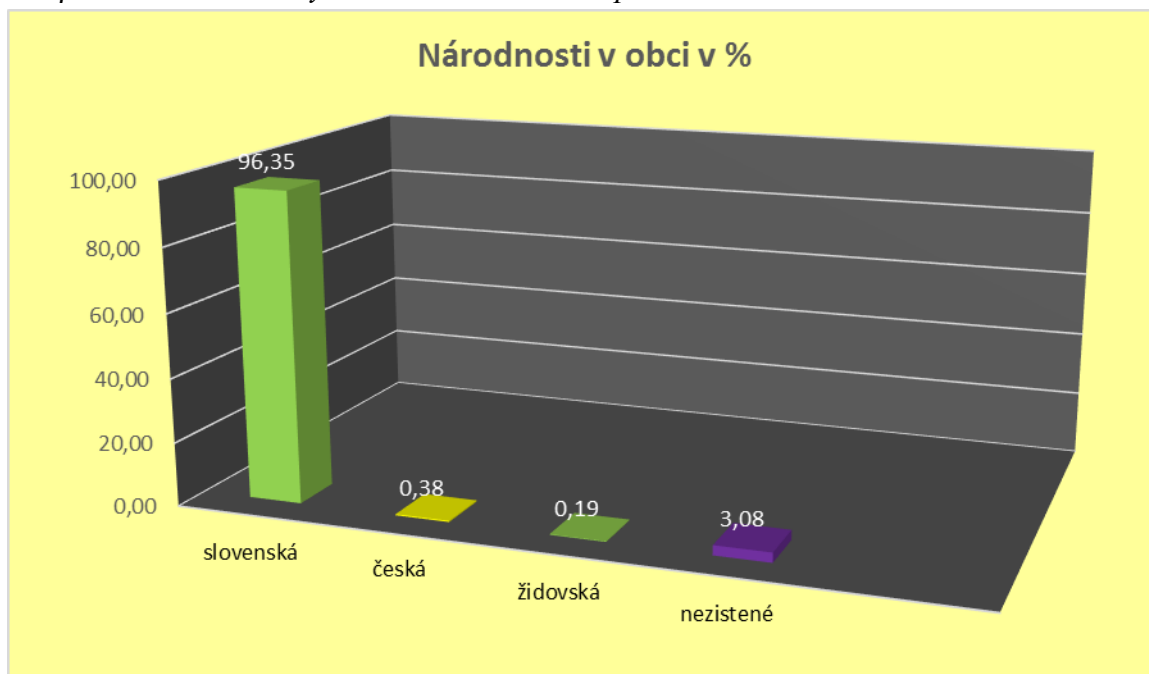
Tabuľka 2.5: Školstvo v obci Hiadeľ

Zariadenie (typ) k 31.12.2018	Zriaďovateľ	počet detí
MŠ	Obec Hiadeľ	21
ZŠ:	Obec Hiadeľ	8
1.-4. ročník	Obec Hiadeľ	8
5.-9. ročník	- druhý stupeň v škole nie je zriadený	-

Zdroj: OcÚ Hiadeľ

Národnostné zloženie obyvateľstva

Graf 2.10: Štruktúra obyvateľstva obce Hiadeľ podľa národnosti SODB 2011

Zdroj: SODB 2011

Tabuľka 2.6: Štruktúra trvale bývajúceho obyvateľstva obce Hiadel' podľa národnosti SODB 2011

Národnosť	počet	%
Slovenská	502	96,35%
Česká	2	0,38%
Židovská	1	0,19%
Nezistené	16	3,08%
Spolu	521	100,00%

Zdroj: SODB 2011

V národnostnom zložení populácie obce dominuje obyvateľstvo slovenskej národnosti.

Nezamestnanosť

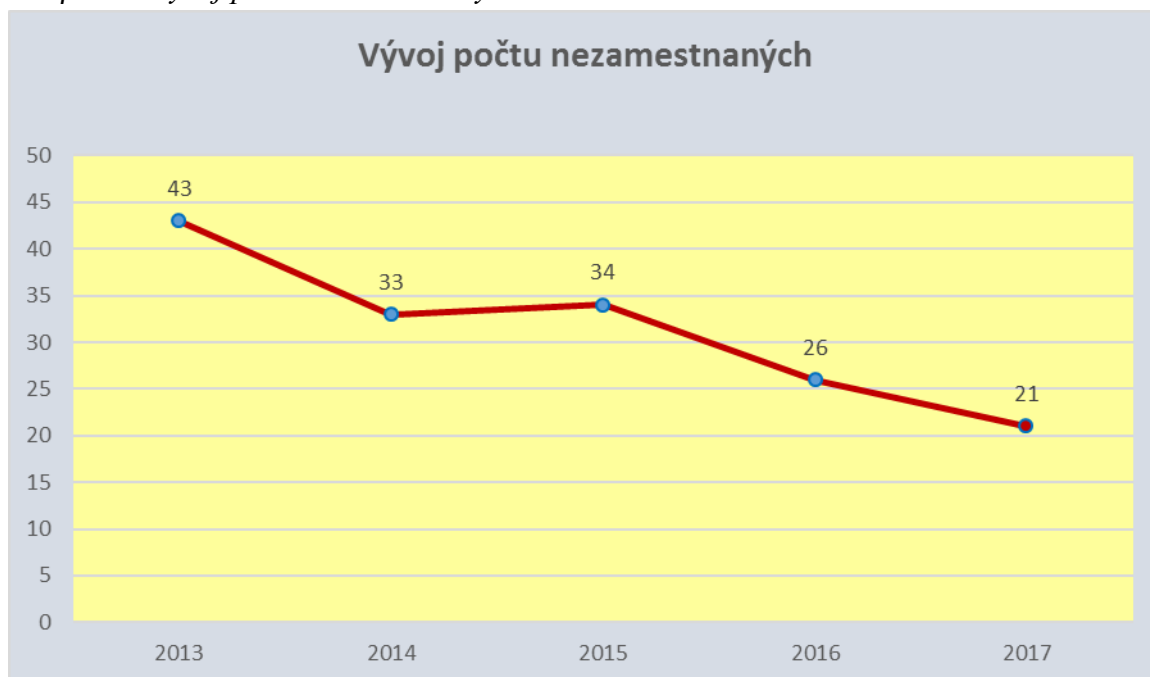
Tabuľka 2.7: Vývoj a štruktúra nezamestnanosti v obci Hiadel'

	2013	2014	2015	2016	2017
počet UoZ	43	33	34	26	21
z toho muži	21	19	20	12	12
z toho ženy	22	14	14	14	9
počet UoZ so zdravotným znevýhodnením	0	0	2	1	2

Zdroj: Ústredie PSVR Bratislava

Nezamestnanosť v obci má za posledných 5 rokov klesajúcu tendenciu, miera nezamestnanosti sa pohybuje v súčasnosti na úrovni približne 2%. Počet uchádzačov o zamestnanie so zdravotným znevýhodnením je minimálny.

Graf 2.11: Vývoj počtu nezamestnaných v obci Hiadel'

Zdroj: ŠÚ SR

Presnejšie údaje vývoja nezamestnanosti sú uvedené v grafe 2.12, kde je zhodnotené obdobie posledných 20 rokov. Najvyšší počet nezamestnaných bol v roku 2004 – 51 obyvateľov, čo predstavovalo 9,55% nezamestnanosť. Vývoj počtu nezamestnaných mal kolísavú tendenciu. V rokoch 1998 až 2004 vzrastal, v rokoch 2005 až 2008 klesal, od roku 2009 opäť vzrástol (zo 16 na 40 – 45 nezamestnaných), od roku 2013 miera nezamestnanosti sa postupne znižuje. Dnes je miera nezamestnanosti v obci na úrovni 1,73%.

Graf 2.12: Vývoj počtu nezamestnaných v obci Hiadel'

Zdroj: ŠÚ SR

Sociálna odkázanosť

Tabuľka 2.8: Vývoj veľkosti vybraných cieľových skupín v obci Hiadel'

	2013	2014	2015	2016	2017
Počet poberateľov DvHN žiadatelia	31	29	23	16	15
Počet poberateľov DvHN spoločne posudzované osoby	39	37	25	18	19
Počet nezaopatrených detí v HN	6	6	2	2	3
Počet zaopatrených detí v HN	0	1	0	0	1
Počet rodín poberajúcich dávky v hmotnej núdzi	4	3	1	1	2

Komunitný plán sociálnych služieb obce Hiadeľ na roky 2019-2023

Počet poberateľov prídavku na dieťa	68	70	67	65	66
Počet poberateľov rodičovského príspevku	12	13	13	12	15
Počet poberateľov PP na kompenzácie	13	14	10	9	9
Počet poberateľov PP na opatrovanie	7	8	6	5	4
Počet občanov so zdravotným postihnutím	31	31	33	30	33
Počet občanov bez prístrešia (odhad)*	0	0	0	0	0

Zdroj: Ústredie PSVR Bratislava

Počet poberateľov sociálnych dávok, spoločne posudzovaných osôb a rodín poberajúcich dávky v hmotnej núdzi má v sledovanom období výrazne klesajúcu tendenciu, čo pravdepodobne súvisí aj so zníženou mierou nezamestnanosti v obci.

Počet poberateľov štátnych sociálnych dávok – konkrétne rodičovský príspevok má mierne zvyšujúcu sa úroveň. Poberateľov peňažných príspevkov na kompenzácie za posledných päť rokov má mierne klesajúcu tendenciu. Počet občanov so zdravotným postihnutím je stabilizovaný.

Rozpočet obce

Výdavky rozpočtu obce Hiadeľ na sociálne služby a ich vývoj za roky 2013-2017 uvádza tabuľka 2.9 a grafy 2.13 a 2.14.

Tabuľka 2.9: Rozpočet obce Hiadeľ – výdavky

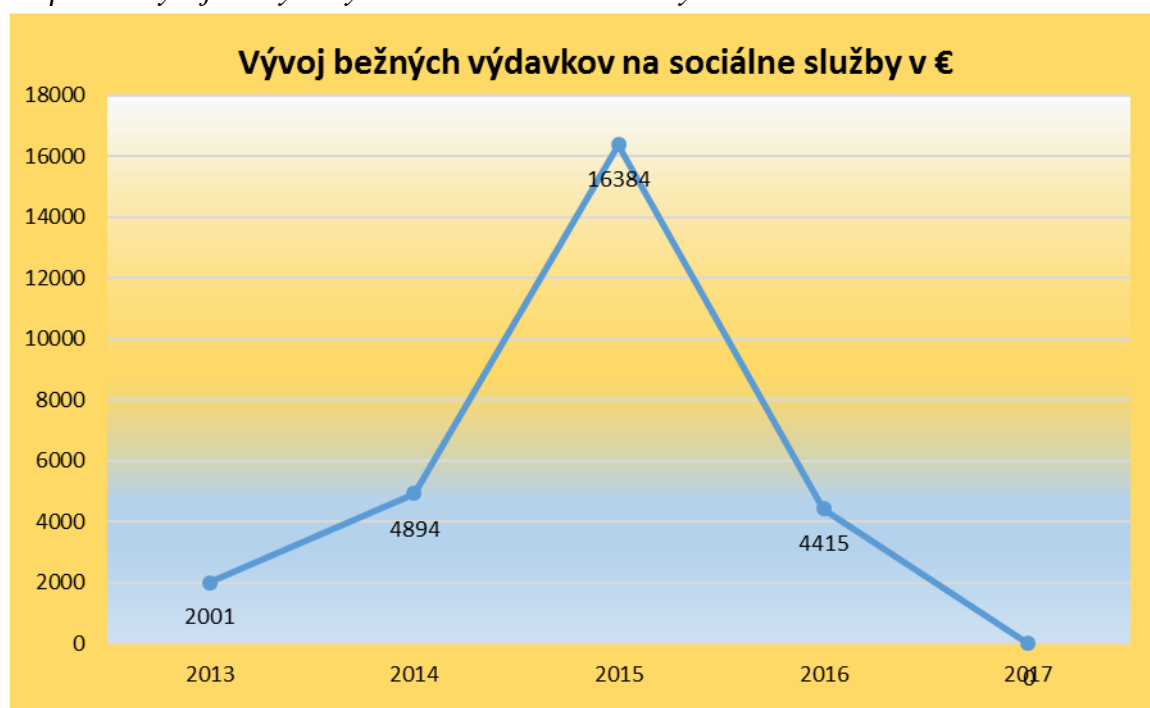
Rozpočet obce Hiadeľ			obec spolu EUR	sociálna sféra	
				EUR	%
	2013				
Výdavky rozpočtu celkom			196586,04	2001,33	1,02
Bežné výdavky			132213,43	2001,33	1,51
Kapitálové výdavky			52372,61	0,00	0
	2014				
Výdavky rozpočtu celkom			173228,31	4894,17	2,83

Komunitný plán sociálnych služieb obce Hiadel' na roky 2019-2023

Bežné výdavky		150620,32	4894,17	3,25
Kapitálové výdavky		18587,99	0,00	0
2015				
Výdavky rozpočtu celkom		314960,01	16383,55	5,20
Bežné výdavky		220832,87	16383,55	7,42
Kapitálové výdavky		90107,14	0,00	0
2016				
Výdavky rozpočtu celkom		417191,65	4414,71	1,06
Bežné výdavky		373826,94	4414,71	1,18
Kapitálové výdavky		33344,71	0,00	0
2017				
Výdavky rozpočtu celkom		369178,40	0,00	0,00
Bežné výdavky		323557,75	0,00	0,00
Kapitálové výdavky		27600,65	0,00	0,00

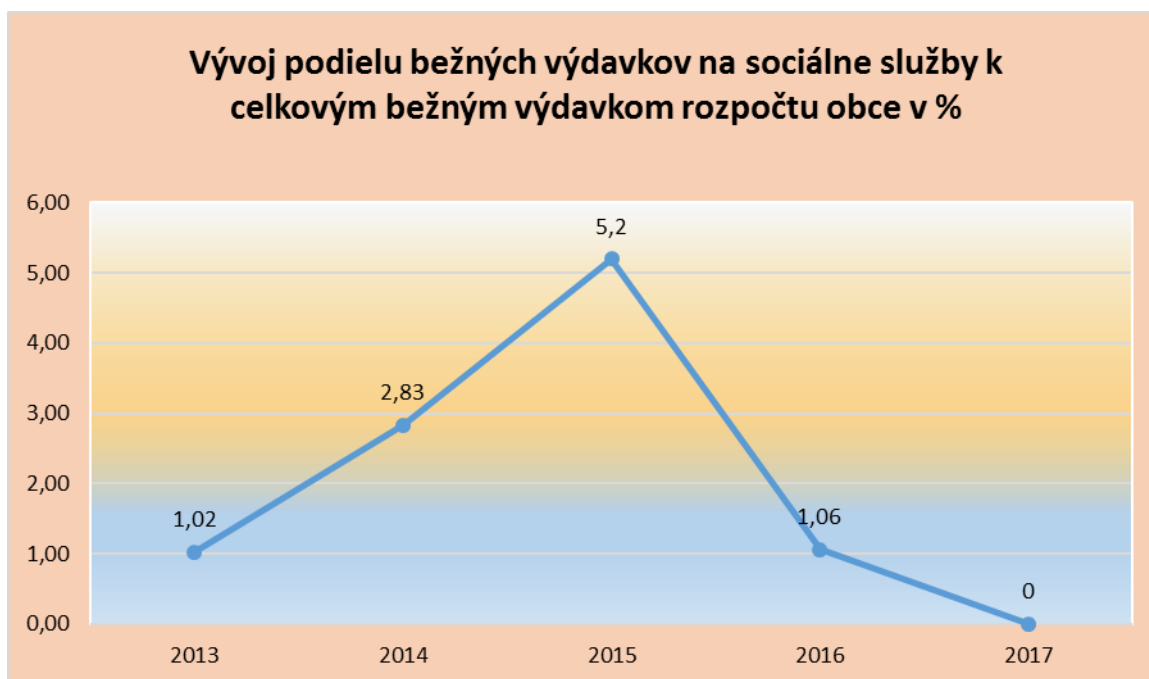
Zdroj: OcÚ Hiadel'

Graf 2.13: Vývoj bežných výdavkov na sociálne služby v EUR v obci Hiadel'

Zdroj: OcÚ Hiadel'

Graf 2.14: Vývoj podielu bežných výdavkov na sociálne služby k celkovým bežným výdavkom rozpočtu obce Hiadeľ

Zdroj: OcÚ Hiadeľ

Vynakladané výdavky rozpočtu obce na sociálnu sféru za sledované obdobie sa týkali bežných výdavkov. Finančné prostriedky boli použité v sledovanom období najmä na sociálnu službu – opatrovateľská služba a v roku 2015 na realizáciu projektu zameraného na prevenciu detskej kriminality. V roku 2017 boli nulové, nakoľko obec zabezpečila realizáciu opatrovateľskej služby prostredníctvom národného projektu. Obec na sociálnu oblasť v sledovanom období vynaložila v rámci bežných výdavkov v priemere 5539,35€ ročne, čo predstavuje v priemere 2,02% rozpočtu.

V roku 2016 bol priemerný výdavok v oblasti sociálnych služieb 8,54 € na 1 obyvateľa. Nie je jednoduché hľadať optimálny podiel výdavkov obce v sociálnej oblasti. Možno je vychádzať s porovnaním so stavom v iných štátoch EÚ. Ak by sme brali do úvahy paritu kúpnej sily obyvateľov (Eurostat 2013), mal by sa priemerný výdavok na sociálne služby pohybovať na úrovni okolo 100 -125 € na 1 obyvateľa. To by znamenalo pre obec Hiadeľ výdavky vo výške približne 50 - 55 tisíc € ročne vrátane kapitálových výdavkov.

Podiel výdavkov v sociálnej oblasti sa bude musieť postupne zvyšovať vzhľadom na predpokladaný demografický vývoj a potrebu obyvateľov.

2.2. Analýza poskytovaných sociálnych služieb

Nasledujúca tabuľka 2.9 uvádza prehľad stavu sociálnych služieb v obci Hiadeľ, pričom sa zohľadňuje členenie služieb v súlade so zákonom č. 448/2008 Z. z. v znp.

Tabuľka 2.9: Sociálne služby podľa zákona 448/2008 Z. z. poskytované v obci Hiadeľ

Sociálne služby podľa zákona 448/2008 Z. z. poskytované v obci Hiadeľ						
P. č.	Druh sociálnej služby	Forma	Poskytovateľ	Zriaďovateľ	Počet klientov / kapacita k 31.12.2018	Počet kvalifik. pracovníkov k 31.12.2018
a.) Sociálne služby krízovej intervencie						
	nie sú v obci poskytované					
b.) Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi						
	nie sú v obci poskytované					
c.) Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku						
	Poskytovanie sociálnej služby v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek:					
1	domáca opatrovateľská služba	terénna	Obec Hiadeľ	verejný – obec Hiadeľ	1	1/1 úväzok
d.) Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií						
	nie sú v obci poskytované					
e.) Podporné služby						
	nie sú v obci poskytované					

Z vyššie uvedených údajov vyplýva, že v obci sa poskytuje jeden druh sociálnej služby:

- domáca opatrovateľská služba.

Opatrovateľská služba – verejný poskytovateľ obec Hiadeľ

- registračná karta č. 202.1./3
- sociálna služba je poskytovaná fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008 Z. z. v znp. a je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o domácnosť a základných sociálnych aktivitách podľa prílohy č. 4 uvedeného zákona.

Tabuľka 2.9a: Opatrovateľská služba podľa zákona 448/2008 Z.z. poskytovania v obci Hiadel'

Rok	Počet opatrovaných	Počet opatrovateľiek	Úväzok
2013	1	1	1,0
2014	1	1	1,0
2015	2	1	1,0
2016	1	1	1,0
2017	1	1	1,0
2018	2	2	1,0

Zdroj: OcÚ Hiadel'

2.3. Analýza cieľových skupín, ich problémov a potrieb

Pri tvorbe komunitného plánu bolo potrebné hneď na začiatku zadať cieľové skupiny, ktorým je potrebné na území obce Hiadel' venovať pozornosť. Tieto cieľové skupiny - príjemcovia, adresáti sociálnych služieb v komunite obce si v rôznej miere v súčasnosti vyžadujú a v budúcnosti budú naďalej vyžadovať pomoc a rôzne kvalitatívne formy a druhy sociálnych služieb vyjadrujúcich mieru intervencie pri riešení svojej sociálnej núdze. Bolo dohodnuté, že bude vytvorená jedna spoločná cieľová skupina, ktorá bude zahŕňať – seniorov, občanov s nepriaznivým zdravotným stavom, rodinu s deťmi a mládež. Prípadné výstupy, ktoré budú presahovať túto oblasť, budú zaevidované a následne navrhnuté na zapracovanie do PHSR, tak aby žiaden výstup zo skupiny neostal opomenutý.

Seniori

Cieľová skupina seniori patria do skupiny občanov, ktorí dosiahli vek rozhodný pre priznanie starobného dôchodku a vyšší a ocitli sa v situácii vyžadujúcej podporu komunity, nakoľko túto podporu a pomoc nemôžu získať iným štandardným spôsobom (s pomocou rodiny) ako prostredníctvom sociálnych služieb.

Charakteristika cieľovej skupiny:

- predlžovanie individuálneho aj priemerného veku, dosiahnutie dôchodkového veku
- nárast miery chorobnosti (zvýšený výskyt viacerých chronických ochorení a ich ďalší nárast s pribúdajúcim vekom) a tým aj závislosti na sociálnej pomoci
- vdovstvo, strata životného partnera a s tým súvisiace sociálne a ekonomické zmeny
- záujem ostat' v prirodzenom prostredí a pomocou služieb riešiť už potrebnú pomoc napr. starostlivosť, mobilitu, sociálny kontakt.

Občania s nepriaznivým zdravotným stavom (vrátane občanov ťažko zdravotne postihnutých)

Skupina občanov, ktorej sociálne problémy vznikajú ako následok ich zdravotného postihnutia, ktoré je buď vrodené alebo získané úrazom, či chorobou počas ontogenézy. Z

kriteriálneho hľadiska charakteru postihnutia rozdeľujeme občanov so zdravotným postihnutím do 5 základných kategórií:

- mentálne a psychické postihnutia,
- zmyslové postihnutia (*zraku, sluchu a reči*),
- postihnutia pohybového aparátu
- kombinované postihnutia
- ostatné postihnutia (*mnohé majú charakter chronických tzv. civilizačných ochorení*).

Každá z uvedených kategórií postihnutí má rozdielne dopady na sociálne následky postihnutia, a tým aj na špecifické potreby a formy pomoci spoločnosti pri ich uspokojovaní. Tvoria preto významnú skupinu užívateľov sociálnych služieb.

Rodina s deťmi a mládež

- rodina tradičná, úplná, neúplná, doplnená, funkčná, disfunkčná
- viacdtné a mladé rodiny
- rodiny sociálne slabšie, v hmotnej núdzi
- deti žijúce v nevyhovujúcom rodinnom prostredí (nedostatok záujmu o výchovu, vzdelávanie a zabezpečovanie základných životných potrieb zo strany rodičov)
- deti a mládež s poruchami správania a tendenciami k asociálnemu správaniu.

SWOT analýza cieľových skupín a ich potrieb

Silné stránky	Slabé stránky
- zo strany obce OSL poskytovaná podľa potrieb - zabezpečená predškolská príprava detí v MŠ - fungujúca ZŠ a ŠKD vrátane mimoškolskej činnosti - nie sú vážnejšie problémy s mládežou, riešené na úrovni školy - záujem a ústretový prístup obce pri riešení problémov občanov, - dobrá spolupráca obce a občanov so ZŠ s MŠ - existencia infraštruktúry v obci na voľnočasové aktivity - aktívne organizácie: Hiadlovčan o. z., územný spolok SČK B. Bystrica, TJ – futbalový oddiel, DHZ, SZPB, Pozemkové spoločenstvo - aktivity pre deti a mládež zo strany rímskokatolíckej cirkvi	- nevytvorené podmienky na stretávanie sa seniorov - problém s umiestňovaním seniorov na pobytovú sociálnu službu - chýba koordinácia a pravidelnosť stretávaní sa CS - nedostatočný záujem občanov o veci verejné - nie sú pomenovaní lídri v CS - chýbajúce služby, priestory pre deti do troch rokov veku - nie sú v obci riešené bezbariérové prístupy vo verejných budovách - nedostatok finančných prostriedkov na vykonávanie kompetencií v sociálnej oblasti - nízka možnosť zriaďovať rôzne druhy sociálnych služieb v obci (finančné náklady, odborný personál...)

- záujem o služby zo strany rodičov maloletých detí - činnosť komisie sociálno-zdravotnej pri OcZ - dobrá spolupráca obce s organizáciami pôsobiacimi v obci - poskytovanie priestorov pre aktivity zo strany obce	
Príležitosti	Ohrozenia
- záujem o medzigeneračné aktivity (deti, mládež, seniori) - spolupráca organizácií, spolkov pôsobiacich v obci - záujem o zapojenie sa občanov do dobrovoľníckej činnosti - viaczdrojové financovanie (štát, obec, občania, iné organizácie, projekty...) - zapájanie sa do projektu OSL - možnosť čerpania financií z rôznych zdrojov (rozpočet mesta, VÚC, granty, operačné programy...) - využitie nástrojov aktívnej politiky trhu práce - rozvoj nových sociálnych služieb podľa platnej legislatívy	- problém s udržateľnosťou projektov po ukončení – najmä financovanie - zmena legislatívy a podmienok v sociálnych službách - nestabilné a nedostatočné financovanie sociálnych služieb zo strany štátu (napr. OSL) - nedostatok kvalifikovaných opatrovateliek - demografický vývoj v obci - nárast potrieb sociálnych služieb - byrokracia a zložitá administratíva

Identifikácia a analýza problémov

1. Chýbajúce zariadenie na stretávanie sa a aktivity pre CS

- nie sú vytvorené podmienky na stretávanie sa občanov
- chýba konkrétny priestor na organizovanie spoločnej činnosti
- nie je riešená koordinácia a spolupráca medzi organizáciami pôsobiacimi na území obce
- občania obce prejavujú záujem o aktívnu pomoc pri organizovaní rôznych podujatí, nie sú pomenovaní dobrovoľníci (lídri, vedúci...)

2. Nie sú riešené bezbariérové prístupy

- v obci nie je riešená bezbariérovosť (napr. obecný úrad, zdravotné stredisko, ZŠ s MŠ....)

3. Nedostatok finančný zdrojov pre budovanie sociálnej oblasti

- chýbajúce finančné zdroje pre rozvoj sociálnych služieb
- potreba vytvorenia viaczdrojového financovania

4. Nedostatočne rozvinuté sociálne služby pre seniorov

- obec zatiaľ poskytuje OSL podľa potreby, avšak v budúcnosti to môže byť vážnejší problém (demografický vývoj, finančné zdroje, nedostatočná podpora zo štátu...)
- je problém s umiestňovaním občanov obce do zariadení.

5. Chýba sociálna služba pre deti do troch rokov veku

- v obci je dosť detí do troch rokov veku a je záujem zo strany rodičov o vytvorenie priestorov a služieb práve pre tieto deti.

Z uvedenej analýzy problémov vyplynulo, že je dôležité zachovanie poskytovanej sociálnej služby – opatrovateľskej, ale zároveň je pre CS dôležitý i rozvoj ďalších sociálnych služieb.

Domáca opatrovateľská služba rieši najmä možnosť zotrvania občana obce v jeho prirodzenom prostredí a byť mu nápomocní touto terénnou službou pri úkonoch, pri ktorých potrebuje pomoc on sám.

Z piatich zadaných problémov bol jeden navrhnutý na zaradenie do PHSR obce, nakoľko nie je obsahovo priamo v riešení KPSS a to:

2. Nie sú riešené bezbariérové prístupy.

Hlavný problém cieľovej skupiny „Seniori, Rodina s deťmi a mládež, Občania s nepriaznivým zdravotným stavom“ bol sformulovaný nasledovne:

„Nedostatočný rozsah sociálnych služieb pre CS.“

Zhrnutie analytickej časti

Na základe SWOT analýzy vyplynuli silné a slabé stránky týkajúce sa poskytovania sociálnych služieb v obci.

Pozitívne možno hodnotiť, že je záujem zo strany obce riešiť identifikované problémy, hľadať riešenia a postupne budovať spoluprácu rôznych subjektov participujúcich na rozvoji sociálnej oblasti ako celku. A tým nachádzať aj rôzne zdroje financovania. Ďalším dôležitým pozitívom je záujem zo strany občanov, ktorí majú záujem stať sa dobrovoľníkmi pri organizovaní rôznych aktivít, viesť krúžky. Medzi klady patria i školské zariadenia, ktoré majú záujem o vykonávanie činností so seniormi, občanmi s nepriaznivým zdravotným stavom. Nezanedbateľný je záujem o participáciu vo veciach verejných a aj na rozvoji sociálnych služieb cirkvi, organizácií, spolkov pôsobiach v obci.

3. STRATÉGIA ROZVOJA - CIELE A OPATRENIA ROZVOJA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB NA ROKY 2019-2023

V strategickej časti sú zadefinované ciele a opatrenia rozvoja sociálnych služieb komunitného plánu sociálnych služieb, ktoré vychádzajú z analýzy poskytovaných sociálnych služieb a z analýzy požiadaviek a potrieb cieľovej skupiny v obci. Prehľadná štruktúra strategickej časti KPSS je spracovaná v **Prílohe č. 3.**

Bol schválený hlavný cieľ Komunitného plánu sociálnych služieb obce Hiadel' na roky 2019-2023:

Hlavný cieľ:

„Zlepšovanie a skvalitňovanie života občanov v obci Hiadel' rozvojom sociálnych služieb .“

3.1. Ciele a opatrenia rozvoja sociálnej oblasti

CS: Seniori, Rodina s deťmi a mládež, Občania s nepriaznivým zdravotným stavom			
Všeobecný cieľ :		„Zlepšovanie a skvalitňovanie života občanov v obci Hiadel' rozvojom sociálnych služieb .“	
Špecifické ciele		Opatrenia	
1.	Zachovanie poskytovania sociálnych služieb v obci	1.1.	Poskytovať terénnu sociálnu službu – domáca opatrovateľská služba podľa potrieb občanov
2.	Vytváranie podmienok pre rozvoj sociálnych služieb v obci	2.1.	Zriadiť ambulantnú sociálnu službu – denné centrum
		2.2.	Zriadiť ambulantnú sociálnu službu – Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa
		2.3.	Zriadiť pobytovú sociálnu službu – Zariadenie pre seniorov
3.	Získavanie finančných prostriedkov na sociálne služby	3.1.	Vytvoriť systém multizdrojového financovania sociálnych služieb
4.	Rozvoj dobrovoľníctva pre CS	4.1.	Spracovať ponuku dobrovoľníckych aktivít pre CS

Komunitný plán sociálnych služieb obce Hiadeľ na roky 2019-2023

		4.2.	Vytvoriť motivačný systém na získanie ľudí k dobrovoľníckej činnosti
5.	Skoordinovanie spolupráce medzi subjektami pôsobiacimi v obci	5.1.	Vytvoriť systém spolupráce medzi subjektami pôsobiacimi v obci

Charakteristika opatrení CS

CS: Seniori, Rodina s deťmi a mládež, Občania s nepriaznivým zdravotným stavom				
Opatrenie (druh, forma a kapacita sociálnej služby)		Predpokladaný náklad / zdroje financovania	Časový harmonogram (rok)	Garant / Partneri
1.	Zachovanie poskytovania sociálnych služieb v obci			
1.1.	Poskytovať terénnu sociálnu službu – domáca opatrovateľská služba podľa potrieb občanov	70.000,- štátny rozpočet (MPSVR SR, ÚPSVR), rozpočet obce, granty, dobrovoľníctvo, prijímateľa služby	2019-2023	Obec Hiadeľ / neverejný poskytovateľ
Poskytovať a zabezpečovať opatrovateľskú službu kvalifikovanými opatrovateľkami v potrebnom počte na základe podaných žiadostí zo strany obyvateľov obce.				
2.	Vytváranie podmienok pre rozvoj sociálnych služieb v obci			
2.1.	Zriadiť ambulantnú sociálnu službu – denné centrum	3.500,- štátny rozpočet (ÚPSVR, MPSVR SR), prijímateľa služby, rozpočet obce, EŠIF	2019-2023	Obec Hiadeľ
Zriadením denného centra sa vytvoria podmienky na stretávanie sa CS, zabezpečí sa poskytovanie sociálneho poradenstva a vytvorí sa priestor pre vykonávanie záujmovej činnosti. Je tu možnosť stretávania sa rôznych generácií a upevňovanie duševného zdravia.				
2.2	Zriadiť ambulantnú sociálnu službu – zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa (kapacita 4 detí)	144.000,- štátny rozpočet (ÚPSVR, MPSVR SR), prijímateľa služby, granty, rozpočet obce, EŠIF	2019-2023	Obec Hiadeľ
Zámernom je zriadenie sociálnej služby pre rodičov s deťmi do troch rokov veku. Vytvorenie podmienok na podporu zosúladzovania rodinného a pracovného života rodičov týchto detí.				

Komunitný plán sociálnych služieb obce Hiadel' na roky 2019-2023

2.3.	Zriaďiť pobytovú sociálnu službu – zariadenie pre seniorov (kapacita 12 osôb)	250.000,-		
	Zriadenie zariadenia pre seniorov, v ktorom bude dostatočný počet miest najmä pre obyvateľov obce Hiadel' z dôvodu demografického vývoja (starnutie populácie), čo spôsobuje nárast počtu občanov odkázaných na túto sociálnu službu. Záujem o uvedenú službu v obci je aj vzhľadom na udržanie vytvorených sociálnych väzieb potencionálnych prijímateľov služby a zotrvanie v im známom prostredí.	VÚC, štátny rozpočet (ÚPSVR, MPSVR SR), prijímateľa služby, granty, rozpočet obce, EŠIF	2023	Obec Hiadel'/ neverejný poskytovateľ
3.	Získavanie finančných prostriedkov na sociálne služby			
3.1.	Vytvoriť systém multizdrojového financovania sociálnych služieb			
	Získavať mimorozpočtové zdroje najmä na rozvoj sociálnych služieb - VÚC, štát, súkromný sektor. Zapájať sa do výziev, programov a grantov, za týmto účelom vyčleniť prostriedky z rozpočtu obce na spolufinancovanie.	----- VÚC, štátny rozpočet (ÚPSVR, MPSVR SR), prijímateľa služby, rozpočet obce, granty, EŠIF	2019 - 2023	Obec Hiadel'
4.	Rozvoj dobrovoľníctva pre CS			
4.1.	Spracovať ponuku dobrovoľníckych aktivít pre CS			
	Cieľom je spracovanie ponuky aktivít (krúžkov, činností....), o ktoré CS prejavuje záujem a následne vyprofilovať dobrovoľníkov (lídrov) pre uvedené činnosti.	100,-	2019 - 2023	Obec Hiadel'
4.2.	Vytvoriť motivačný systém na získanie ľudí k dobrovoľníckej činnosti			
	Zámerom je vytvoriť systém, ktorý bude motivovať ľudí k rozvoju dobrovoľníctva, využívanie pozitívnych vzorov z vlastnej CS a smerujúce k zvýšeniu kvality života dobrovoľníkov i ostatných. Podporiť ľudí - dobrovoľníkov, ktorí majú víziu a chuť robiť niečo v prospech iných a komunity.	1000,- rozpočet obce, granty, dary	2019 - 2023	Obec Hiadel'

5.	Skoordinovanie spolupráce medzi subjektami pôsobiacimi v obci		
5.1.	Vytvoriť systém spolupráce medzi subjektami pôsobiacimi v obci		
Cieľom je vytvorenie systému vzájomnej spolupráce a koordinácie medzi subjektami, zosieťovať spolupracujúce subjekty s CS, zabezpečiť pravidelné stretávanie subjektov. Organizovanie spoločenských stretnutí a pod. za účelom ďalšieho pozitívneho rozvoja CS.		250,- rozpočet obce, granty, dary	2019 - 2023 Obec Hiadel'

4. IMPLEMENTÁCIA KPSS obce Hiadeľ na roky 2019 – 2023

4.1. Časový harmonogram

Ciele a opatrenia		2019	2020	2021	2022	2023
		€	€	€	€	€
Seniori, Rodina s deťmi a mládež, Občania s nepriaznivým zdravotným stavom						
1.	Zachovávať poskytovanie sociálnych služieb v obci					
1.1.	Poskytovať terénnu sociálnu službu – domáca opatrovateľská služba podľa potrieb občanov	14.000,-	14.000,-	14.000,-	14.000,-	14.000,-
2.	Vytváranie podmienok pre rozvoj sociálnych služieb v obci					
2.1.	Zriadiť ambulantnú sociálnu službu – denné centrum	700,-	700,-	700,-	700,-	700,-
2.2.	Zriadiť ambulantnú sociálnu službu – zariadenie starostlivosti o dieťa do troch rokov veku	120.000,-	6.000,-	6.000,-	6.000,-	6.000,-
2.3.	Zriadiť pobytovú sociálnu službu – zariadenie pre seniorov					250.000,-
3.	Získavanie finančných zdrojov na sociálne služby					
3.1.	Vytvoriť systém multizdrojového financovania sociálnych služieb	----	----	----	----	----
4.	Rozvoj dobrovoľníctva					
4.1.	Spracovať ponuku dobrovoľníckej činnosti	20,-	20,-	20,-	20,-	20,-
4.2.	Vytvoriť motivačný systém na získavanie ľudí k dobrovoľníckej činnosti	200,-	200,-	200,-	200,-	200,-
5.	Skoordinovanie spolupráce medzi subjektami pôsobiacimi v obci					
5.1.	Vytvoriť systém spolupráce medzi subjektami pôsobiacimi v obci	50,-	50,-	50,-	50,-	50,-

4.2 Hodnotenie a monitoring KPSS

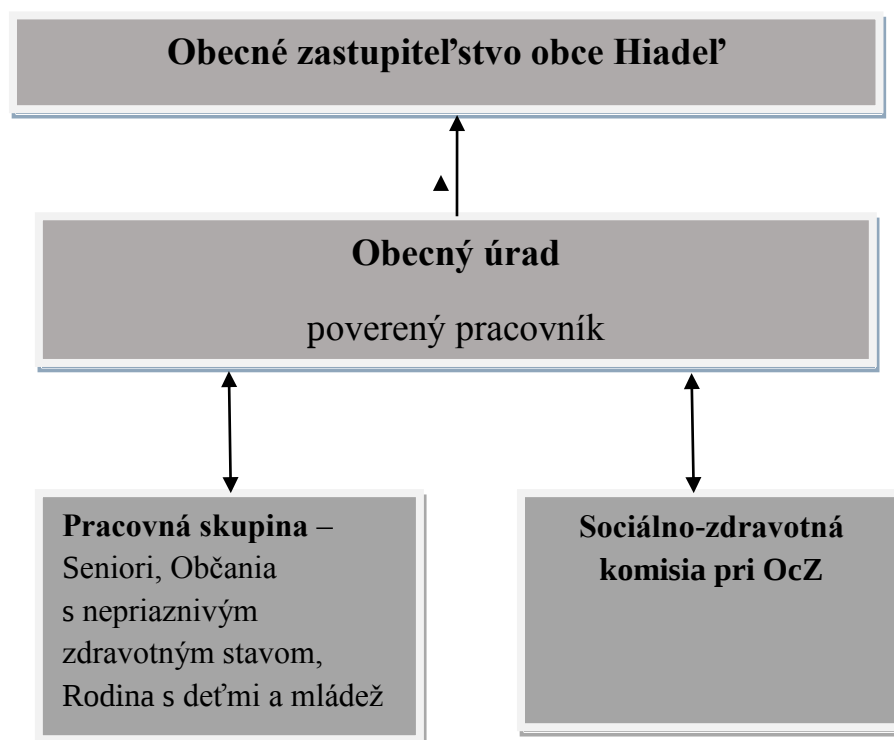
Spracovanie a schválenie KPSS je len jednou etapou procesu komunitného plánovania. Následne začína proces plnenia cieľov a realizácie opatrení. Cieľom priebežného vyhodnocovania a monitoringu KPSS je dosiahnutie stavu, aby dochádzalo k postupnému napĺňaniu stanovených cieľov.

Plnenie a dosiahnutie stanovených cieľov KPSS je v implementačnej (realizačnej) fáze závislé na finančnom, organizačnom a riadiacom zabezpečení komunitného plánovania.

Z hľadiska úspešnej implementácie je potrebné:

- a.) zverejniť dokument Komunitný plán sociálnych služieb obce Hiadel' na roky 2019-2023 obvyklými spôsobom a vyzvať obyvateľov obce na vzájomnú spoluprácu a napĺňanie stanovených cieľov,
- b.) vytvoriť pozitívne sociálne prostredie podmienok na komunitný rozvoj, komunitnú prácu,
- c.) mať politickú podporu volených predstaviteľov komunity – schválenie obecným zastupiteľstvom a získanie legitimity a programovej záväznosti,
- d.) akceptovať KPSS ako základ pre tvorbu rozpočtu obce,
- e.) akceptovať a plniť zadané príslušné pôsobnosti obce a zodpovednosť za plnenie cieľov a opatrení,
- f.) realizovať ciele a opatrenia KPSS,
- g.) využívať médiá a ich možnosti informovania o priebehu realizácie a napĺňania KPSS a ich vplyvu na verejnú mienku komunity obce vo všetkých druhoch komunálnych masmédií,
- h.) zo strany obce Hiadel' je potrebné:
 - personálne zabezpečiť hodnotenie a monitorovanie KPSS,
 - každoročne spracovať Správu o plnení cieľov a opatrení KPSS, predkladať ju na pripomienkovanie verejnosti, na rokovanie obecnému zastupiteľstvu a zverejňovať ju.

Organizačná štruktúra inštitucionálneho zabezpečenia monitorovania a hodnotenia KPSS obce Hiadeľ:

Časový plán hodnotenia a monitorovania KPSS⁴:

<i>kto</i>	<i>Čo</i>	<i>Kedy</i>				
Pracovná skupina	vyhodnotenie plnenia cieľov a opatrení KPSS	2019 / IX	2020 / IX	2021 / IX	2022 / IX	2023 / IX
Obecný úrad	Spracovanie a zverejnenie Správy o plnení cieľov a opatrení KPSS a zber podnetov	2019 / IX	2020 / IX	2021 / IX	2022 / IX	2023 / IX
Verejnosť	pripomienkovanie Správy o plnení cieľov a opatrení KPSS	2019 / X	2020 / X	2021 / X	2022 / X	2023 / X
Sociálno-zdravotná komisia pri OcZ	Prerokovanie Správy o plnení cieľov a opatrení KPSS a vyhodnotenie podnetov občanov	2019 / X	2020 / X	2021 / X	2022 / X	2023 / X
Obecné zastupiteľstvo	Prerokovanie Správy o plnení cieľov a opatrení KPSS	2019 / XI	2020 / XI	2021 / XI	2022 / XI	2023 / XI

⁴ Termíny sú uvedené v mesiacoch príslušného roka, je možné ich prispôbiť podľa potrieb obce, napríklad vo väzbe s termínmi prípravy a schvaľovania rozpočtu

Merateľné ukazovatele hodnotenia KPSS

Hodnotenie a monitoring plnenia KPSS podľa určeného časového harmonogramu sa realizuje priebežne na základe nasledovných merateľných ukazovateľov:

CS: Seniori, Rodina s deťmi a mládež, Občania s nepriaznivým zdravotným stavom			
Opatrenie		Merateľný ukazovateľ	Hodnota
1.1.	Poskytovať terénnu sociálnu službu – domáca opatrovateľská služba podľa potrieb občanov	poskytovaná služba	1
2.1.	Zriadiť ambulatnú sociálnu službu – denné centrum	zriadená služba	1
2.2.	Zriadiť ambulatnú sociálnu službu – zariadenie starostlivosti o dieťa do troch rokov veku dieťaťa	zriadená služba	1
2.3.	Zriadiť pobytovú sociálnu službu – zariadenie pre seniorov	zriadená služba	1
3.1.	Vytvoriť systém multizdrojového financovania sociálnych služieb	vytvorený systém	1
4.1.	Spracovať ponuku dobrovoľníckych aktivít pre CS	spracovaná ponuka	1
4.2.	Vytvoriť motivačný systém na získavanie ľudí k dobrovoľníckej činnosti	vytvorený systém	1
5.1.	Vytvoriť systém spolupráce medzi subjektami pôsobiace v obci	vytvorený systém	1

4.3 Spôsob zmeny a aktualizácie KPSS

Počas priebežného hodnotenia a monitorovania plnenia stanovených cieľov a opatrení v KPSS je dôležité sledovať, vyhodnocovať realizačné procesy, zapracovávať do dokumentu KPSS vývojové zmeny (legislatívne, ekonomické, demografické a iné) v komunite, regióne i celej spoločnosti. Tieto zmeny v priebehu spracovávaní KPSS neboli známe, ale v priebehu nasledujúcich rokov sa uskutočnia a je nevyhnutné na ne flexibilne reagovať.

Zmena a aktualizácia KPSS:

- vytvoriť pracovnú skupinu zameranú na hodnotenie KPSS (odporúčané zloženie 3-5 člennej pracovnej skupiny: prijímatelia a poskytovatelia sociálnej služby, poslanci OcZ, pracovník OcÚ, odborná verejnosť....)

Komunitný plán sociálnych služieb obce Hiadel' na roky 2019-2023

- pracovná skupina minimálne jedenkrát ročne vyhodnocuje KPSS formou Správy o plnení cieľov a opatrení KPSS (ďalej len „správa“),
- súčasťou správy je i vyjadrenie, či navrhuje do dokumentu KPSS zapracovať zmeny týkajúce sa schválených cieľov a opatrení, alebo navrhuje doplniť nové ciele a opatrenia,
- v prípade, že sú iné podnety (napr. zo strany verejnosti) na doplnenie cieľov a opatrení do KPSS, resp. zmenu schválených cieľov a opatrení od poskytovateľov a prijímateľov sociálnych služieb ako aj ostatnej verejnosti ku KPSS, spracuje odporúčania k týmto podnetom - o ich zapracovanie, resp. nezapracovanie do dokumentu so zdôvodnením,
- takto spracovanú správu predkladá pracovná skupina OcÚ,
- OcÚ predkladá materiál na prerokovanie sociálno-zdravotnej komisii pri OcZ
- OcÚ predkladá materiál so stanoviskom sociálno-zdravotnej komisie na rokovanie OcZ.

V zmysle zákona č. 448/2008 Z.z. v znp.:

- §83, ods. 2 obec predkladá KPSS VÚC v Banskej Bystrici do 15 dní od jeho schválenia OcZ,
- §83 ods. 4 obec predkladá KPSS na schválenie OcZ do 6 mesiacov od zverejnenia národných priorít sociálnych služieb.

5. ZÁVER

Komunitný plán sociálnych služieb obce Hiadel' na roky 2019-2023 je strategickým, koncepčným dokumentom podporujúcim komplexný rozvoj sociálnej oblasti zohľadňujúci miestne špecifiká a požiadavky. Je to východiskový materiál, ktorý vytvára podmienky pre plánovanie, financovanie, získavanie mimorozpočtových zdrojov. Bol spracovaný v súlade s aktuálnym znením zákona č. 448/2008 Z. z. v znp. Podporuje rozvoj najmä terénnych a ambulantných sociálnych služieb so zreteľom na potreby všetkých cieľových skupín žijúcich v obci.

Komunitný plán je tzv. „otvorený dokument“. To znamená, že sa dopĺňa a prispôsobuje sa meniacim podmienkam. Ide o zmeny vyplývajúce nielen z legislatívnych zmien, ale najmä z potrieb obyvateľstva, ďalej z personálneho, materiálno-finančného zabezpečenia a pod. Dopĺňa sa a aktualizuje o nové ciele a opatrenia podľa potreby rozvoja sociálnej oblasti v obci Hiadel', čím sa zabezpečí jeho aktuálnosť a zmysluplosť.

Zoznam skratiek:

APTP aktívne oparenia trhu práce
BBSK -Banskobystrický samosprávny kraj
CS – cieľová skupina
DvHN- dávka v hmotnej núdzi
EŠIF – Európske štrukturálne a investičné fondy
EÚ - Európska únia
HN - hmotná núdza
IČO – identifikačné číslo organizácie
KP - komunitné plánovanie
KPSS - komunitný plán sociálnych služieb
MPSVR SR – Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
MRK - marginalizované rómske komunity
MŠ - materská škola
NR SR - Národná rada Slovenskej republiky
OcÚ -obecný úrad
OcZ- obecné zastupiteľstvo
OP - operačný program
OSL – opatrovateľská služba
PHSR – program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
PP – peňažné príspevky
SAV - Slovenská akadémia vied
SČK – Slovenský červený kríž
ŠKD – školský klub detí
SODB - sčítanie obyvateľov, domov a bytov
SR – Slovenská republika
ŠÚJ – štatistická územná jednotka
ŠÚ SR - Štatistický úrad Slovenskej republiky
TJ – telovýchovná jednotka
ŤZP - ťažko zdravotne postihnutí
UoZ – uchádzač o zamestnanie
ÚPSVR - úrad práce sociálnych vecí a rodiny
VÚC - vyšší územný celok
v znp. – v znení neskorších predpisov
ZŠ – základná škola
ZZO – zdravotne znevýhodnení občania
Z. z. / Zb. - zbierka zákonov

PRÍLOHY

Príloha 1 Zoznam strategických dokumentov a OP Ľudské zdroje 2014 - 2020

Príloha 2 Prehľad subjektov pôsobiacich v sociálnej oblasti obce Hiadel'

Príloha 3 Prehľadná štruktúra strategickej časti KPSS

Príloha 4 Fotodokumentácia stretnutí

Príloha 5 Uznesenie OcZ Hiadel' č. 5/2019 zo dňa 06.02.2019

Príloha 1 – Prehľad strategických dokumentov a štruktúry OP Ľudské zdroje 2014-2020

Stratégie na národnej úrovni a úrovni rezortov

- Národný program aktívneho starnutia na roky 2014 - 2020
- Národná stratégia regionálneho rozvoja 2014 - 2020
- Stratégia SR pre mládež na roky 2014 - 2020

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

- Koncepcia rozvoja výchovy a vzdelávania v Slovenskej republike na najbližších 15-20 rokov (projekt „Milénium“)
- Koncepcia výchovy a vzdelávania detí so zdravotným postihnutím
- Koncepcia výchovy a vzdelávania národnostných menšín
- Koncepcia integrovaného vzdelávania rómskych detí a mládeže
- Koncepcia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania
- Koncepcia špeciálnopedagogického poradenstva
- Koncepcia výchovy a vzdelávania národnostných menšín
- Koncepcia pedagogicko-psychologického poradenského systému a jeho implementácie do praxe
- Koncepcia rozvoja pohybových aktivít detí a mládeže
- Koncepcia štátnej politiky v oblasti športu
- Koncepcia rozvoja informačných a poradenských činností pre mládež
- Program na zdokonalenie systému raného poradenstva pre rodičov detí so zdravotným postihnutím, detí s viacnásobnými postihnutiami (hluchoslepé, kombinované postihnutia s mentálnym, telesným a iným postihnutím) a pervazívnymi vývinovými poruchami, vrátane súčinnosti praktických lekárov pre deti a dorast so zariadeniami špeciálnopedagogického poradenstva a postupného rozširovania siete zariadení špeciálnopedagogického poradenstva pre rodičov týchto detí

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky:

- Národný program prevencie obezity
- Akčný plán pre životné prostredie a zdravie obyvateľov SR IV (NEHAP IV)
- Národná protidrogová stratégia v oblasti detí a mládeže v Slovenskej republike do roku 2020
- Národný program prevencie HIV/AIDS v Slovenskej republike do roku 2020
- Národný akčný plán pre problémy s alkoholom na roky 2013 - 2020
- Tretí akčný program EÚ pre oblasť zdravia na roky 2014 - 2020

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky:

- Národné priority rozvoja sociálnych služieb 2015 - 2020
- Národná stratégia zamestnanosti 2014 - 2020

- Národná stratégia na ochranu detí pred násilím
- Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020
- Stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike 2011-2020
- Národná stratégia na prevenciu a elimináciu násilia páchaného na ženách a v rodinách (prijatá v 2004 bez udania časovej platnosti)
- Národný akčný plán prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych služieb na roky 2016 - 2020
- Koncepcia rozvoja práce s mládežou 2016-2020
- Koncepcia zabezpečovania výkonu súdnych rozhodnutí v detských domovoch na roky 2012 – 2015 s výhľadom do roku 2020 - Plán transformácie a deinštitucionalizácie ústavnej starostlivosti v detských domovoch („Koncepcia DI náhradnej starostlivosti“)
- Koncepcia rozvoja špecializovaných poradensko-psychologických služieb klientom drogovu a inak závislým a klientom ohrozených drogovou a inou závislosťou
- Koncepcia životného minima
- Koncepcia integrácie cudzincov v Slovenskej republike
- Národná protidrogová stratégia na obdobie 2013 – 2020,
- Program prípravy na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti.
- Štandardy komunitných centier zameraných na prácu s marginalizovanými komunitami pre potreby výziev Regionálneho operačného programu na výstavbu a rekonštrukciu komunitných centier spolufinancovaných z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (uznesenie vlády SR č. 804/2011)

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky:

- Stratégia rozvoja osvetovej činnosti
- Odvetvová koncepcia odborného vzdelávania a prípravy žiakov na výkon povolania a odborných činností v rezorte kultúry

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky:

- Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020
- Program podpory a ochrany obetí obchodovania s ľuďmi
- Migračná politika Slovenskej republiky s výhľadom do roku 2020

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky

- Koncepcia väzenstva Slovenskej republiky na roky 2011 až 2020

Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky

- Program rozvoja bývania
- Dlhodobá koncepcia bývania pre marginalizované skupiny obyvateľstva a model jej financovania

Stratégie na regionálnej úrovni

Banskobystrický samosprávny kraj

- Program hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja 2014 - 2020
- Koncepcia rozvoja sociálnych služieb v Banskobystrickom samosprávnom kraji na roky 2011 - 2017
- Koncepcia rozvoja školstva, športu a mládeže v Banskobystrickom samosprávnom kraji na roky 2016 - 2020
- Regionálna Integrovaná územná stratégia Banskobystrického kraja, 2014-2023

Operačný program Ľudské zdroje 2014 - 2020

Opatrenia budú realizované prostredníctvom projektov zahrnutých v týchto prioritných osiach operačného programu:

1. Vzdelávanie
2. Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí
3. Zamestnanosť
4. Sociálne začlenenie
5. Integrácia marginalizovaných rómskych komunít
6. Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít

Na uvedených päť prioritných osí okrem Technickej asistencie nadväzujú nasledovné tematické ciele, investičné priority a špecifické ciele operačného programu:

1. Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, ako aj zručností a celoživotného vzdelávania. .
 - 1.1. Zníženie a zabránenie predčasného skončenia školskej dochádzky a podporou prístupu ku kvalitnému predškolskému, základnému a stredoškolskému vzdelávaniu vrátane formálnych, neformálnych a bežných spôsobov vzdelávania za účelom opätovného začlenenia do vzdelávania a prípravy
 - 1.1.1. *Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov*
 - 1.2. Zvyšovanie významu trhu práce v oblasti systémov vzdelávania a odbornej prípravy, uľahčovanie prechodu od vzdelávania k zamestnanosti a zlepšovanie systémov odborného vzdelávania a prípravy a ich kvality, a to aj prostredníctvom mechanizmov na predvídania zručností, úpravy učebných plánov a vytvárania a rozvoja systémov vzdelávania na pracovisku vrátane systémov duálneho vzdelávania a učňovského vzdelávania
 - 1.2.1. *Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce*
 - 1.3. Zlepšenie kvality, efektívnosti a prístupu k terciárnemu a ekvivalentnému vzdelávaniu s cieľom zvýšiť počet študujúcich a úroveň vzdelania, najmä v prípade znevýhodnených skupín

- 1.3.1. *Zvýšiť kvalitu VŠ vzdelávania a rozvoj ľudských zdrojov v oblasti výskumu a vývoja s cieľom dosiahnuť prepojenie VŠ vzdelávania s potrebami trhu práce*
 - 1.4. Zlepšenie rovnakého prístupu k celoživotnému vzdelávaniu pre všetky vekové skupiny v rámci formálneho, neformálneho a bežného vzdelávania, zvyšovania vedomostí, zručností a spôsobilostí pracovnej sily a podpory flexibilných spôsobov vzdelávania prostredníctvom usmerňovania pri výbere povolania a potvrdzovania nadobudnutých kompetencií
 - 1.4.1. *Zvýšiť kvalitu a efektívnosť celoživotného vzdelávania s dôrazom na rozvoj kľúčových kompetencií, prehĺbovanie a zvyšovanie kvalifikácie*
 2. Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí
 - 2.1. Trvalo udržateľná integrácia mladých ľudí, najmä tých, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy na trh práce, vrátane mladých ľudí ohrozených sociálnym vylúčením a mladých ľudí z marginalizovaných komunít, vrátane vykonávania systému záruk pre mladých ľudí
 - 2.1.1. *Zavedením záruky pre mladých nezamestnaných ľudí (UoZ), ktorí patria k NEET, zvýšiť zamestnanosť, zamestnateľnosť a účasť mladých ľudí na trhu*
 3. Zamestnanosť.
 - 3.1. Prístup uchádzačov o zamestnanie a neaktívnych osôb k zamestnaniu vrátane dlhodobo nezamestnaných a osôb, ktoré sú vzdialené od trhu práce, ako aj miestne iniciatívy v oblasti zamestnávania a podpora mobility pracovnej sily
 - 3.1.1. *Zvýšiť zamestnanosť, zamestnateľnosť a znížiť nezamestnanosť s osobitným dôrazom na dlhodobo nezamestnaných, nízko kvalifikovaných, starších a zdravotne postihnuté osoby*
 - 3.1.2. *Zlepšiť prístup na trh práce uplatnením účinných nástrojov na podporu zamestnanosti, vrátane podpory mobility pre získanie zamestnania, samostatnej zárobkovej činnosti a aktivít vo vidieckych oblastiach.*
 - 3.2. Rovnosť medzi mužmi a ženami vo všetkých oblastiach vrátane v oblasti prístupu k zamestnaniu, kariérnemu postupu, zosúladenia pracovného a súkromného života a presadzovania rovnakej odmeny za rovnakú prácu
 - 3.2.1. *Zlepšením podmienok pre zosúladenie pracovného a rodinného života zvýšiť zamestnanosť osôb s rodičovskými povinnosťami, najmä žien*
 - 3.2.2. *Znížiť horizontálnu a vertikálnu rodovú segregáciu na pracovnom trhu a v príprave na povolanie*
 - 3.3. Modernizácia inštitúcií trhu práce ako sú verejné a súkromné služby zamestnanosti, zlepšovanie prispôsobenia sa potrebám trhu práce, vrátane opatrení zameraných na zlepšenie nadnárodnej pracovnej mobility ako aj programov mobility a lepšej spolupráce medzi inštitúciami a príslušnými zainteresovanými stranami
 - 3.3.1. *Zvýšiť kvalitu a kapacity verejných služieb zamestnanosti na zodpovedajúcu úroveň v nadväznosti na meniace sa potreby a*

požiadavky trhu práce, nadnárodnú pracovnú mobilitu a zvýšiť účasť partnerov a súkromných služieb zamestnanosti na riešení problémov v oblasti zamestnanosti

4. Sociálne začlenenie.

4.1. Aktívne začlenenie, a to aj s cieľom podporovať rovnaké príležitosti a aktívnu účasť a zlepšenie zamestnateľnosti

4.1.1. *Zvýšenie účasti najviac znevýhodnených a ohrozených osôb v spoločnosti vrátane na trhu práce*

4.1.2. *Prevenčia a eliminácia všetkých foriem diskriminácie*

4.2. Zlepšenie prístupu k cenovo prístupným, trvalo udržateľným a kvalitným službám vrátane zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb

4.2.1. *Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť.*

4.2.2. *Vytvoriť štandardné klinické postupy a štandardné postupy pre výkon prevencie a začleniť ich do celoštátneho systému zdravotnej starostlivosti*

5. Integrácia marginalizovaných rómskych komunít

5.1. Sociálno-ekonomická integrácia marginalizovaných komunít, ako sú Rómovia

5.1.1. *Zvýšiť vzdelanostnú úroveň príslušníkov marginalizovaných komunít, predovšetkým Rómov, na všetkých stupňoch vzdelávania s dôrazom na predprimárne vzdelávanie*

5.1.2. *Zvýšiť finančnú gramotnosť, zamestnateľnosť a zamestnanosť marginalizovaných komunít, predovšetkým Rómov*

5.1.3. *Podporiť prístup k zdravotnej starostlivosti a verejnému zdraviu vrátane preventívnej zdravotnej starostlivosti, zdravotníckej osvedy a k zlepšeniu štandardov hygieny bývania*

6. Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít

6.1. Poskytovanie podpory fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných komunít v mestských a vidieckych oblastiach

6.1.1. *Rast počtu rómskych domácností s prístupom k zlepšeným podmienkam bývania*

6.1.2. *Zlepšiť prístup ku kvalitnému vzdelávaniu vrátane vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve*

6.1.3. *Zlepšiť prístup ľudí z MRK k sociálnej infraštruktúre*

6.2. Poskytovanie podpory sociálnych podnikov.

6.2.1. *Zvýšiť mieru zamestnanosti MRK v subjektoch sociálnej ekonomiky v územiach s prítomnosťou MRK*

Príloha 2 – Prehľad subjektov pôsobiacich v obci Hiadel'

Názov subjektu/služby	Zriaďovateľ	Adresa a kontakt	počet klientov, účastníkov, členov, kapacita	Zameranie činností	Cieľové skupiny
	alebo forma subjektu				
Opatrovateľská služba	Obec Hiadel', registračná karta č. 202.1./3	Obecný úrad, Hiadel' č. 68, 976 61 Hiadel' tel. č.: 048/41 91 141 mobil: 0918 457 267 (starosta) e-mail: urad@hiadel.sk , starosta@hiadel.sk	2 klienti	terénna sociálna služba	Seniori, ZZO
Dobrovoľný hasičský zbor obce Hiadel' (DHZO)	Obec Hiadel', podľa §11 zákona SNR č. 369/1990 Zb.	Hiadel' č. 68, 976 61 Hiadel' Mgr. Iveta Šimičková (predsedníčka) mobil: 0905 241 043 e-mail: ivetasimickova@zoznam.sk	48 členov	preventívno- výchovná činnosť, práca s mládežou, účasť na súťažiach hasičských zborov	obyvatelia obce
Futbalový oddiel TJ Partizán Hiadel'	občianske zdrúženie	Miroslav Milan (predseda klubu) mobil: 0915 778 946	25 členov	reprezentácia obce vo futbale v 2. B triede okresnej súťaže	Rodiny s deťmi a mládež
Občianske zdrúženie Hiadlovčan	občianske zdrúženie podľa zákona č. 83/1990 Zb.	Hiadel' č. 68, 976 61 Hiadel' Bc. Mariana Snopková (predsedníčka) e-mail: hiadlovcan@zoznam.sk	5 členov	voľnočasové aktivity pre deti a mládež, kultúrne a športové akcie	Rodiny s deťmi a mládež
Obecná knižnica	Obec Hiadel'	Hiadel' č. 68, 976 61 Hiadel' Lucia Fúdorová (vedúca knižnice), mobil: 0917 039 673 e-mail: luciafudorova24@gmail.com	20 členov	požičiavanie kníh prístup na internet	Seniori, Rodiny s deťmi a mládež, ZZO

Komunitný plán sociálnych služieb obce Hiadel' na roky 2019-2023

Pozemkové spoločenstvo Hiadel'	zapísané v registri pozemkových spoločenstiev	Hiadel' č. 68, 976 61 Hiadel' Peter Štefanovie (predseda) mobil: 0907 199 796 e-mail: vssystem@vssystem.sk	215 členov	obhospodarovanie lesných pozemkov	podielníci
Základná organizácia Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov (ZO SZPB)	občianske zduženie	Hiadel' č. 68, 976 61 Hiadel' Lucia Milanová (predsedníčka) mobil: 0917 534 427 e-mail: lucia.milanova2@gmail.com	24 členov	spomienkové dni oslobodenia obce, SNP, starostlivosť o pomníky padlým v 1. a 2. sv. vojne	Seniori, ZZO
Základná škola s materskou školou Hiadel'	Obec Hiadel'; samostatná rozpočtová organizácia	Hiadel' č. 14, 976 61 Hiadel' tel. č.: 048/41 91 119 mobil: 0907 749 899 e-mail: skolahiadel@gmail.com	21 detí v MŠ 8 žiakov v ZŠ 6 detí v ŠKD	predprimárne a primárne vzdelávanie	deti predškolského a mladšieho školského veku
Rímskokatolícka cirkev, farnosť Medzibrod, filiálka Hiadel'	Rímskokatolíck a cirkev	Hlavná 154/5, 976 96 Medzibrod Martin Uhrík – kňaz mobil: 0910 284 688 e-mail: medzibrod@fara.sk			Seniori, Rodiny s deťmi a mládež, ZZO
eRko – Hnutie kresťanských spoločenstiev detí, Bratislava	občianske zduženie	Martina Fúdorová (zodpovedná osoba farnosti), Hiadel' č. 200, 976 61 Hiadel' mobil: 0907 815 207		mimoškolská práca s deťmi (Dobrá novina, výroba adventných vencov a pod.)	Rodiny s deťmi a mládež
Slovenský Červený kríž, územný spolok Banská Bystrica	územný spolok	Pod Urpínom 6, 974 01 Banská Bystrica tel. č.: 048/415 30 39 e-mail: banskabystrica@redcross.sk		distribúcia potravinovej pomoci	Seniori, Rodiny s deťmi a mládež, ZZO v hmotnej núdzi
ÚPSVR Banská Bystrica	štátna správa	Skuteckého 39, 974 01 Banská Bystrica, tel. č.: 048/244 01 11 e-mail: bb@upsvr.gov.sk web: www.upsvar.sk		sociálne poradenstvo, sprostredkovanie zamestnania, APTP, soc. dávky	Seniori, Rodiny s deťmi a mládež, ZZO

Komunitný plán sociálnych služieb obce Hiadeľ na roky 2019-2023

Obvodné oddelenie policajného zboru Slovenská Ľupča (OO PZ)	štátna správa	Školská 313/20, 976 13 Slovenská Ľupča tel. č.: 048/418 73 33, 0961603900 fax: 0961603909	-----	ochrana verejného poriadku, boj proti trestnej činnosti, odhaľovanie a objasňovanie priestupkov a trestných činov	Seniori, Rodiny s deťmi a mládež, ZZO
---	---------------	--	-------	---	---------------------------------------

Príloha 3 - Prehľadná štruktúra strategickej časti KPSS

KPSS obce Hiadeľ r. 2019 - 2023 - Ciele a priority					
Hlavný cieľ:	„Zlepšovanie a skvalitňovanie života občanov v obci Hiadeľ rozvojom sociálnych služieb.“				
Cieľová skupina	Občania obce Hiadeľ - Seniori; Rodina s deťmi a mládež; Občania s nepriaznivým zdravotným stavom;				
Špecifické ciele	1.	2.	3.	4.	5.
	Zachovanie poskytovania sociálnych služieb mládežou a celou CS	Vytváranie podmienok pre rozvoj sociálnych služieb	Získavanie finančných prostriedkov na sociálne služby	Rozvoj dobrovoľníctva pre CS	Skoordinovanie spolupráce medzi subjektami pôsobiace v obci
Opatrenia	1.1.	2.1.	3.1.	4.1.	5.1.
	Poskytovať terénnu sociálnu službu – domáca opatrovateľská služba podľa potrieb občanov	Zriadiť ambulantnú sociálnu službu – denné centrum	Vytvoriť systém multizdrojového financovania sociálnych služieb	Vytvoriť ponuku dobrovoľníckych aktivít pre CS	Vytvoriť systém spolupráce medzi subjektami pôsobiace v obci
		2.2.		4.2.	
		Zriadiť ambulantnú sociálnu službu – zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa		Vytvoriť motivačný systém na získavanie ľudí k dobrovoľníckej činnosti	
		2.3.			
		Zriadiť pobytovú sociálnu službu - zariadenie pre seniorov			

Príloha 4– Fotodokumentácia stretnutí

Príloha 5 - Uznesenie OcZ Hiadel' č. 5/2019 zo dňa 06.02.2019

OBEC HIADEL', HIADEL' Č.68, 976 61

Uznesenie

zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva obce Hiadel'

č. 5/2019

konaného dňa 6. februára 2019

Obecné zastupiteľstvo obce Hiadel' **schvaľuje** Komunitný plán sociálnych služieb obce Hiadel' na roky 2019 – 2023.

Prítomní poslanci (menovite): Ing. Ján Tončík, PhD., Mgr. Zuzana Zvarová, Marián Fúdor, Ľubomír Slávik, Mgr. Iveta Šimičková, Lucia Fúdorová

Hlasovali za (menovite): Ing. Ján Tončík, PhD., Mgr. Zuzana Zvarová, Marián Fúdor, Ľubomír Slávik, Mgr. Iveta Šimičková, Lucia Fúdorová

Hlasovali proti (menovite): 0

Hlasovania sa zdržali (menovite): 0

V Hiadli, 06. 02. 2019

Ondrej Snopko
starosta obce Hiadel'

